

Република Србија
ГРАД ЧАЧАК
Градско веће
Број:06-47/2026-III
20. март 2026. године
Ч А Ч А К

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи („Сл.гласник РС“ бр. 129/2007, 83/2014 – др. закон, 101/2016 – др. закон, 47/2018 и 111/2021 – др. закон) и члана 84. Статута града Чачка („Сл. лист града Чачка“ бр.6/2019),

Градско веће града Чачка, на седници одржаној 20. марта 2026. године, размотрило је

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“ ЗА 2025. ГОДИНУ

па предлаже Скупштини да донесе

ЗАКЉУЧАК

УСВАЈА СЕ Извештај о раду Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ за 2025. годину, који је усвојио Управни одбор Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“, на седници одржаној 13. марта 2026. године, број 200.

Известилац на седници Скупштине је Маријана Лазић, директор Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ СЕДНИЦОМ
Заменик градоначелника
Владан Милић

16. 03. 2026
ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА
„ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“
СИНЂЕЛИЋЕВА БР. 24
ЧАЧКА

Градска библиотека
„Владислав Петковић Дис“
Синђелићева бр. 24
Број: 204
Датум: 13.3.2026. године

СКУПШТИНИ ГРАДА ЧАЧКА

У прилогу акта достављамо Вам следеће:

1. Одлуку Управног одбора о усвајању извештаја о раду и финансијском пословању Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ за 2025. годину
2. Извештај о раду и финансијском пословању Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ за 2025. годину
3. Извештај о раду Надзорног одбора за 2025. годину
4. Извештај о раду Управног одбора за 2025. годину

Маријана Лазих, директор

Број: 200
Датум: 13.3.2026.

На основу члана 44. став 1. алинеја 11. Статута Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис”, Управни одбор Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” на седници одржаној дана 13.03.2026. године, донео је

● О Д Л У К У

Усваја се Извештај о раду и финансијском пословању Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” за 2025. годину.

Образложење

Прегледом Извештаја о раду, констатовано је да је Програм рада Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” за 2025. годину реализован у целисти. Такође увидом у извештај о финансијском пословању Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис”, констатовано је да је финансијско пословање реализовано у складу са Финансијским планом Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” за 2025. годину и у складу са законским прописима.

Имајући у виду напред наведено Управни одбор је усвојио Извештај о раду и финансијском пословању, у тексту како је предложен, па је одлучено као у изреци ове Одлуке.

Председник Управног одбора

мр Драгица Симовић

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА
„ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“

Број: 201
Датум: 13.3.2026.

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“

Синђелићева бр.24, 32000 Чачак, тел/факс: 032-340-960; 323-608

www.cacak-dis.rs e-mail: biblioteka@cacak-dis.rs

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“ ЗА 2025. ГОДИНУ

Чачак, март 2026. године

Извештај о раду Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ за 2025. годину

УВОД

Чачанска Библиотека баштини традицију дугу 178 година. Током свог рада и развоја, мењала се и сазрела, и израсла у једну од најсавременијих и највећих библиотека у Србији. Од 1998. Градска библиотека Чачак носи име завичајног песника Владислава Петковића Диса, рођеног 10. марта 1880. у Заблаћу код Чачка, а трагично страдао у вихору Великог рата 1917.

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ у Чачку је градска установа културе и јавна библиотека која, у складу са Законом о култури, Законом о библиотечко-информационој делатности, Законом о старој и реткој библиотечкој грађи, Уредбом Владе Републике Србије о матичности, Статутом установе, Правилником о организацији манифестације „Дисово пролеће“ и другим важећим прописима, непосредно обавља послове из области библиотечко-информационе делатности, заштите културног наслеђа, старе и ретке књиге, завичајне баштине и савременог стваралаштва на територији града Чачка.

Библиотека је матична установа за Моравички округ у складу са Законом о библиотечкоинформационој делатности („Сл. гласник РС“, бр. 52/2011) и у делокруг њених стручних надлежности улазе библиотеке на територији Града Чачка и општина Горњи Милановац, Лучани и Ивањица. Библиотечку мрежу Моравичког округа чини 60 регистрованих библиотека: - четири општинске (матична у Чачку и три општинске: Горњи Милановац, Лучани и Ивањица) 8 огранака од кога су 4 огранка чачанске Библиотеке, а 4 огранка Горњег Милановца.

НАЈВАЖНИЈИ РЕЗУЛТАТИ РАДА У 2025. ГОДИНИ

- Библиотека је имала 6.544 активних корисника, од којих је 4.402 уписаних чланова (обновљених и новоуписаних чланова).
- На коришћење је дато укупно 69.949 књига и сликовница, 24.917 часописа, новина и друге грађе. Укупно коришћених публикација 94.866
- Књижном и некњижном грађом, серијским публикацијама и другим услугама, услужено је укупно 61.115 корисника.
- Укупно је приновљено 4889 монографске и 1365 серијске публикације, укупно 6254
- Програмска активност Библиотеке у 2025. години обухватила је 110 различитих културно образовних садржаја од којих је 49 програма за одрасле, 22 програма за децу и младе, 9 изложби и 30 радионица.
- Укупно је 8.500 посетилаца физички присуствовао неком од програма, учествовао радионици, погледао изложбу, представу итд.
- У току претходне године написано је и визуелно поткрепљено са више од 100 објава на сајту Библиотеке које су постављене у рубрикама „Вести“ и „Актуелно“.

- Манифестације „Штампана реч“, „Дисово пролеће“, „Лето у Библиотеци“ и „Дечји октобар“ су успешно одржане по плану њихових реализација.
- Објављено је пет издања у 2025. години.
- Од дарезљивих 66 појединаца и 25 установа примили смо на поклон 1116 књига, највећи дародавци су Народна библиотека Србије и Библиотека Матице српске.
- Народне библиотеке Србије обавила је редован стручни надзор над радом наше библиотеке у новембру месецу, оцењен високом оценом функционисања.
- Током године одржана су два акредитована семинара за запослене Градске библиотеке.
- Започета сарадња са Библиотеком Српске Патријаршије у вези са формирањем спомен собе блаженопочившег патријарха Иринеја у Видови, надомак Чачка, а у оквиру чега је потребно прегледати, селекувати и обрадити фонд од око 8000 књига.
- Реализован пројекат Министарства културе 2025. набавка савремене и адекватне опреме за смештај и коришћење грађе Одељења периодике. Пројекат Манифестације 62. „Дисовог пролећа“, као пројекат научног часописа „Глас библиотеке“ бр. 31.

Током претходне године библиотекари су наставили да доследно остварују мисију очувања и промоције културе, прилагођавајући свој рад савременим потребама корисника и развијајући сарадњу са релевантним институцијама, уз посебан акценат на стручну и квалитетну обраду библиотечких фондова. Посебно се издваја континуирана сарадња са предшколским установама на територији града Чачка, основним и средњим школама, Специјалном школом и Установом „Зрачак“, као и са установама културе и појединцима из нашег града, која је допринела унапређењу културно-образовних активности и јачању улоге библиотеке у локалној заједници.

Директор установе надлежан је да организује и руководи радом установе и одговара оснивачу за свој рад преко Управног и Надзорног одбора.

Управни одбор чини пет чланова, од којих су три члана представници Града Чачка (од 2024. то су мр Драгица Симовић, председник, Станка Богичевић и Јасменка Луковић чланови) и два представника запослених (Тамара Чопић и Мирко Дрманац). Управни одбор је у 2025. години одржавао редовне седнице (укупно 11 седница), на којима су донете неопходне одлуке, усвојени Програм рада за текућу и Извештај о раду за претходну годину, финансијски план, план набавки, и расправљано о пословању установе у складу са законом. Надзорни одбор чине три члана, два су представници Града Чачка (од 2024. то су Радосав Василић, председник и Његош Ракоњац, члан) и један представник запослених (Биљана Раичић). Надзорни одбор је у 2025. години вршио надзор над финансијским пословањем установе и донео одлуке у усвајању извештаја о раду и финансијском пословању у складу са законом. Надзорни одбор је у 2025. години имао две седницу.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА УСТАНОВЕ (ОДЕЉЕЊА И СЛУЖБЕ)

I СЕКТОР КОРИСНИЧКИХ УСЛУГА

1. Одељење за децу и младе
2. Одељење за одрасле
- Инфо-пулт
3. Одељење стручне литературе и референсне збирке
4. Одељење периодике
5. Одељење стране књиге - Легат Наташе и Мишела Бертеа (у формирању)

II СЕКТОР ЗАШТИТЕ И ПРОМОЦИЈЕ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

6. Одељење за завичајну збирку и легате
- Легат Миливоја и Божидарке Филиповић
- Легат Јована Давидовића
- Легат Сенише Пауновића
- Легат Бранка В. Радичевића (у формирању)
7. Одељење за дигитализацију и нове технологије
8. Одељење за културно-образовну и издавачку делатност

III СЕКТОР РАЗВОЈА БИБЛИОТЕЧКО - ИНФОРМАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

9. Одељење набавке и стручне обраде књига
10. Одељење за матичне послове
11. Огранци Библиотеке - Заблаће, Мрчајевци, Прељина, Пријевор

IV СЕКТОР АДМИНИСТРАТИВНИХ И ПОСЛОВА ПОДРШКЕ

12. Књиговезница
13. Служба за административне и послове подршке

У Градској библиотеци укупно је запослено 29 сталних радника и 5 радника на одређено (стално запослени: 21 са високом стручном спремом, 6 средња стручна спрема и 2 са основним образовањем; запослени на одређено: 4 висока стручна спрема и један са основним образовањем). Просечна плата исплаћена у Библиотеци током 2025. године била је 81.207. динара.

Према броју становника града Чачка (са 57 насељених места укупно 105.612) и броју регистрованих библиотека за рад Библиотеке, а према извештају Надзора НБС било би потребно најмање 30 библиотечко-информационих стручњака. С обзиром на неразвијену мрежу огранака у граду Чачку, недостајући стручни радници неопходни су, преваходно, за рад у мрежи огранака. Број радника у Библиотеци у граду је недовољан и с обзиром на организацију рада у новом, много већем простору, богат фонд књига, број корисника и укупну развијеност пословања Библиотеке.

Финансирање Библиотеке

ИЗВЕШТАЈ о реализацији финансијског плана установе за 2025. годину

Укупно пренета и утрошена средства Библиотеци у 2025. години из буџета града Чачка износила су 77.363.121,47 динара од планираних 85.595.552,00 динара. Процент извршења планираних средстава је 90,38%.

Средства пренета и утрошена за – Функционисање локалних установа културе – из средстава буџета града Чачка, износила су 71.924.825,09 динара од планираних 78.790.552,00 динара (91,29%). Ова средства представљају 92,97% у укупно пренетим средствима града Чачка.

Средства исплаћена запосленима за плате у 2025. години износила су 54.618.437,23 динара, она представљају 75,94% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

У Библиотеци је на крају 2025. године 28 запослених на неодређено време, директор на одређено време до истека мандата, а четири радника су ангажована по уговорима на одређено време због повећаног обима посла.

Квалификациона структура запослених на неодређено време: 20 запослених са високим образовањем по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године и по прописима који уређују високо образовање од 10. септембра 2005. године; 6 запослених са средњим образовањем и 2 запослена са основним образовањем.

Просечна нето зарада установе у 2025. години по запосленом износила је 81.207,00 динара. Остала давања запосленима у 2025. години у Библиотеци износила су 6.759.847,52 динара, она представљају 9,40% у укупним средствима пренетим за функционисање установе. У ову групу спадају трошкови превоза на посао и са посла, јубиларне награде које су предвидив, али не и сталан трошак као и социјална давања и помоћи која нису ни сталан, а ни предвидив трошак.

Средства утрошена за сталне трошкове установе износила су 6.675.381,76 динара, она представљају 9,28% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за текуће поправке и одржавање зграде и опреме у 2025. години пренета су и утрошена у износу од 647.967,05 динара, она представљају 0,90% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за друге трошкове редовног функционисања установе у 2025. Години пренета су и утрошена у износу од 3.223.191,53 динара, а то представља 4,48% средстава у укупним средствима пренетим за функционисање установе. У ову групу спадају: - Услуге по уговору – 1.737.948,74 динара (уговор о привременим и повременим пословима, одржавање софтвера, оглашавање, накнаде за чланове управних и надзорних одбора, репрезентација ...); - Специјализоване услуге 649.047,05 динара (услуге културе -приступ кобис систему и медицинске услуге – систематски прегледи запослених) - Материјал - 748.123,80 динара (канцеларијски материјал, гориво за службени аутомобил, средства за одржавање хигијене, ...); - Порези и обавезне таксе - 88.071,50 динара (регистрација службених аутомобила, таксе за АПР и др.).

Средства пренета и утрошена за – Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва – из средстава буџета града Чачка, износила су 5.438.296,38 динара од планираних 6.805.000,00 динара (79,92%). Ова средства представљају 7,03% у укупно пренетим средствима града Чачка. Ова средства у износу од 4.076.365,63 динара се односе

се на трошкове везане за реализацију програма установе, а у износу од 1.361.930,75 динара на трошкове набавке књига.

Укупно пренета и утрошена средства у Библиотеци током 2025. године Пројекат: Установе културе - сопствени приходи износила су 932.172,20 динара од планираних 2.527.000,00 динара. Процент извршења планираних средстава је 36,89%.

Средства утрошена за остала давања запосленима установе износила су 387.888,90 динара (пакетићи за децу запослених и за исплату јубиларне награде запосленима за дан установе за 2025.годину на основу Колективног уговора), она представљају 41,61% у укупним средствима утрошеним из сопствених прихода.

Средства за друге трошкове редовног функционисања установе и програмске активности у 2025. години утрошена су у износу од 544.283,30 динара, а то представља 58,39% у укупним средствима утрошеним из сопствених прихода.

Укупно пренета и утрошена средства Библиотеци током 2025. године из осталих извора финансирања износила су 1.420.918,24 динара од планираних 1.750.000,00 динара. Процент извршења планираних средстава је 81,20%.

Трансфери од других нивоа власти - Утрошена средства износила су 1.420.918,24 динара од планираних 1.450.000,00 динара (97,99%). Ова средства представљају 100,00% у укупно утрошеним средствима из осталих извора.

Средства су утрошена на основу уговора са Министарством културе по три пројекта 1.000.000,00 динара за набавку полица и 420.917,24 за Дисово пролеће и Глас библиотеке .

Неутрошена средства донација из ранијих година – су планирана у износу од 300.000,00 динара , али нису утрошена.

Извештај саставила Мирјана Спасојевић
Руководилац заједничке стручне службе

Инфопулт

Сви корисници услуга Градске библиотеке и потенцијални корисници, посетиоци програма установе први контакт остварују са запосленима који раде на Инфо-пулту. Основне информације о упису, коришћењу фондова Библиотеке запослени Данијела Ђериман и Светлана Миловановић (књижничари - средња стручна спрема) правовремено дају било лично или телефоном. Запослени на Инфо-пулту остварују блиску сарадњу са колегама из других одељења, одржавају читаоницу и часописе.

У 2025. години запослени на Инфо-пулту евидентирали су и продужили 3813 уписа, у Позајмном одељењу 2317, у Одељењу за децу и младе 1502, док са уписаним члановима у огранцима Библиотеке укупан број је 4407.

Бесплатних чланарина било је укупно 1583 у оба одељења (Позајмно – 562 Одељење за децу и младе 1021).

По категоријама, број корисника ослобођених плаћања чланарине:

- Одличан ученик - 609 (Позајмно – 193; Дечје - 416)
- Први разред – 216
- Предшколац – 520
- Давалац крви – 48
- Сарадник Библиотеке – 78
- Незапослена лица - 122
- Осталих – 239 (најчиталац, полазник радионица, доживотно бесплатна чланарина....)

-

Породичних чланарина укупно 30 у оба одељења.

Месечних чланарина укупно 7.

Чланарине са 50% попушта : 3+ картица - 108; дан Библиотеке - 100; Савиндан - 50; Дан библиотекара – 88; Пензионерска картица – 402; Волонтерска картица - 3; Инвалидски пензионер - 5.

Број нових уписа у Позајмном одељењу и Одељењу за децу и младе је 897, дакле у Позајмном одељењу 508, а у Одељењу за децу и младе 389 нових чланова.

Запослени свакодневно остварују сарадњу са колегама из Одељења периодике, а на Инфо-пулту је евидентирано 3700 посета читаоници за дневну штампу.

Свакодневно се печате новине које се користе у читаоници, одваја се штампа за прес-клипинг и за архиву Одељења периодике.

Набавка књига

Запослени: Тамара Чопић - виши библиотекар
Јелена Дуковић - дипломирани библиотекар
Бранислава Видојевић - самостални књижничар

Приновљена монографска грађа	
Позајмно одељење за одрасле кориснике	1239
Одељење стручне књиге и референсне збирке	473
Одељење за децу и младе	595
Одељење за завичајну збирку и легате	217
Заблаће - огранак	312
Мрчајевци - огранак	285
Прељина - огранак	202
Пријевор - огранак	177
Одељење стране књиге	919
Библиотека целина Музеј поезије	470
УКУПНО	4889

По начину набавке грађе	
Куповина	1278
Поклон	3440 (1093 Откуп)
Обавезни примерак	151
Сопствено издање	20
	4889

Одељење за набавку и обраду књига

У целокупну базу унето је **4889** књига (стари фонд ове године у књигама није увођен), у бази је промењено **17124** јединица (редакција записа, промена сигнатура, расход, статуси, преусмеравање грађе) укупно од тога запослени Одељења набавке и обраде урадили су:

У току године за 2822 библиотечких јединица урађено је пресигнирање, штампање нових налепница и смештање у депое (Дечије одељење, Позајмно одељење за одрасле и Одељење стручне књиге и референсне литературе).

За потребе изложбене поставке и фонда Музеја поезије из других одељења Библиотеке за 29 јединица извршено је преусмеравање грађе на подлокацију МП (О -21, Д – 3, МБ – 1, Стр - 4)

Предвиђено за расход

У току 2022. године, одлучено је да док се не реши питање непостојања редовног расхода у Закону, на књиге ставља ознака статуса **14 - друго** како књиге не би било могуће резервисати ни позајмити. Статусом **9 – отписано** означавају се инвентарски бројеви тек након одлуке Управног одбора о расходу грађе, што значи да се књиге предвиђене за расход у 2025. години отписују званично у Cobiss-у у 2026. години.

Позајмно одељење за одрасле кориснике	2391
Одељење за децу и младе	1325
Мрчајевци - огранак	8
Заблаће - огранак	5
Прељина - огранак	4
Пријевор - огранак	1
Марксизам	3
Укупно предвиђено за расход	3737

Обрада књига: У 2025. години најпре се почело са обрадом нових поклона и књига из куповине које нису достављене до краја године.

Након одлуке Управног одбора 28. јануара, извршен је расход за 2655 књига из 2024. у Cobiss-у. У складу са одлуком од претходне године, док се не разреши питање непостојања редовног расхода у Закону, на књиге се и даље ставља ознака статуса 14 - друго како књиге не би било могуће резервисати ни позајмити. И када су у питању замене за изгубљену, оштећену књигу исто стављамо статус 14.

У овој години није било тендера за јавну набавку обзиром да је буџет за куповину књига и периодике на почетку године био само 500 000 од којих је 400 000 већ на почетку године искоришћен како би се исплатила заостала дуговања из претходне године, а након куповине часописа, за књиге је преостало 50 000, У току године ребалансом буџета за куповину књига добијено је најпре 200 000 и у другом делу године 840 000, што укупно износи 1 090 000 динара што је и даље било недовољно за редовну набавку нових наслова књига путем куповине обзиром на матичну функцију Библиотеке и предвиђене стандарде.

Конкурс за откуп публикација 2024/25 за библиотеке Министарства културе расписан је на време у фебруару, међутим резултати конкурса објављени су тек 27. августа. Прве књиге почеле су да стижу тек 23. октобра. Обрада књига из Откупа 2024/25 завршена је 27. децембра. Откупом 2024/25 је набављено 831 књига, од којих је 90 обавезни примерак. у вредности од 801.517,20 динара. Од стране издавача није достављено 27 књига.

Конкурс за откуп публикација 2025. за библиотеке Министарства културе расписан је у априлу, а резултати конкурса објављени су 9. октобра. Прве књиге почеле су да стижу 18. новембра. Обрада књига из Откупа 2025 завршена је 27. децембра. Откупом 2025 набављено је 262 књиге, од који је 14 обавезни примерак, у вредности од 240.564,00 динара. Од стране издавача нису достављене 4 књиге. У Откупу за 2025 нису могли учествовати издавачи који своје књиге штампају на латиници. Рок за израду извештај још увек није саопштен из Народне библиотеке Србије, али су извештаји свакао припремљени почетком јануара 2026.

У новембру и децембру књиге из куповине и откупа су стизале истовремено, па је обим посла био повећан. Како бисмо постигли да уведемо све пристигле публикације у електронски каталог до краја године у помоћ у виду печатења књига долазиле су колеге – Невена Пендић, Биљана Арсић и Никола Пеулић. Обзиром на стечене лиценце за рад у Кобису, Биљана Арсић за преузимање записа и Никола Пеулић за каталогизацију, колеге су радиле и обраду књига и преузимање током године, а највише у периоду октобар-децембар, како би стекли искуство у каталогизацији и како се се припремили за обуке које следе.

У овој години било је 66 појединца који су укупно поклонили 277 књига и 25 установа који су поклониле укупно 839 књига Библиотеци. Као највећи дародавци и даље

се издвајају Народна библиотека Србије са поклоњених 613 књига и Библиотека Матице српске са поклоњених 165 књига.

Поред текућег посла обраде књига, уређивања библиографских записа, креирања нормативних одредница, расхода, обављали су се следећи послови:

Током године вршено је преумеравање грађе у Cobiss-у из других одељења Библиотеке за потребе фонда или тренутне изложбене поставке Музеја поезије за још 29 библиотечких јединица. Грађа која је преумерена временом ће бити враћена у првобитне фондове (приликом претраживања електронског каталога за ове јединице исписује се подлокацијска ознака Музеја поезије). Тренутно укупан број преумерених јединица за потребе Музеја поезије је 1373.

У овој години библиотечке јединице из Позајмног одељења за одрасле читаоце пресигниране су у други депо услед пуцања цеви у главном депоу, након чега књиге које нису биле оштећене а налазиле се на истој линији из предострожности премештене у други депо. Док су књиге из Одељења за децу и младе у и Одељење стручне књиге и референсне литературе пресигниране у депое услед мањка простора у главним одељењима.

Иницијатива Одељења набавке и стручне обраде књига започета у 2024. години, завршена је у току 2025. године. Завршене су опомене и потражња грађе коју корисници дугују од 2018. године у Одељењу да децу и младе. Део задужења у овом периоду враћен је у Библиотеку, за неке су донете замене, док су књиге које су изгубљене или књиге које су код корисника а није их могуће пронаћи, јер није било телефона у подацима или је број неактиван, предвиђене за расход.

Запослени одељења Набавке и стручне обраде књига су након завршене каталогизације, током марта и априла, узбучили и средили у оквиру стручних група целокупан фонд Библиотеке целине Бранка В. Радичевића. Колегиница Невена Пендић активно је помагала у овом послу како би се упознала са системом УДК обзиром да је започела рад у Библиотеци у марту.

Колегиница Бранислава Видојевић и даље активно сарађује са Одељењем за матичне послове израђујући потребне статистике на нивоу целе Библиотеке из Cobiss система и пружа помоћ школским библиотекарицама при каталогизацији у Cobiss-у. Такође, од 17. новембра колегиница је укључена у пројекат уређења Библиотеке блаженопочившег патријарха Иринеја који подразумева попис, селекцију и каталогизацију грађе. Тренутно се ради на попису и селекцији публикација којих има око 8000 хиљада.

Број приступа за рад у Cobiss-у у 2025. години остао је исти – 12. С тим да треба размотрити куповину макар још једног приступа како би се рад несметано одвијао на свим одељењима.

Током године одвијала се узајамна сарадња са колегиницама из ВБС центра у следећим сегментима: разрешавање дупликата, брисање дуплих библиографских записа и пренос фонда на одговарајуће записе, отварање нових корисничких имена за рад у сегменту позајмице у Cobiss-у. Као локални администратор Тамара Чопић обавестила је колегинице из ВБС-а да је потребно деактивирати корисничко име за рад у Cobiss-у за колегиницу Дубравку Илић, која је отишла у пензију.

У овој години од колега на курсевима су били (перманентно образовање):

- Невена Аџемовић - Katalogizacija u Cobiss sistemu/početni kurs
- Никола Пеулић је у марту добио лиценцу за каталогизацију

Одељење за одрасле читаоце

У Одељењу за одрасле у 2025. години уписано је 2.312 нових читалаца. Током године услужено је 22.626 корисника који су користили 46.404 јединица библиотечке грађе.

Запослени: Душица Брковић, Биљана Арсић, Снежана Луковић - дипл.библиотекари, Јелена Чакаревић-библиотекар, Душица Цибралић (отишла у пензију у новембру 2025.) Драгана Поповић-књижничари.

Преглед активности по месецима у 2025. години

Јануар

- Урађен годишњи извештај за 2024. годину.
- редовно опомињање телефонским путем корисника, који касне са враћањем позајмљене грађе по унапред направљеним списковима.

Фебруар

- опомињање телефонским путем корисника који касне са враћањем позајмљене грађе, по унапред направљеним списковима.
- Постављена изложба поводом Дана државности Србије.
- Постављена изложба поводом 90. годишњице рођења Данила Киша.

Март

- опомињање телефонским путем корисника који касне са враћањем позајмљене грађе, по унапред направљеним списковима.
- Представљање романа „Ковчег за оба света” ,Зорана Момчиловића, у Читаоници за дневну штампу - програм водила библиотекар Душица Брковић.

Април

- Поставка књига нобеловца Марија Варгас Љосе поводом смрти највећег перуанског писца.

Мај

-Библиотека је угостила професоре босанског језика Мевлиду Ђувић из Тузле и Амела Суљића из Приједора, који су говорили о мотиву љубави у светској и југословенској књижевности – програм је водила библиотекар Душица Брковић.

-Позајмно одељење је уприличило изложбу књига посвећену Бранку В. Радичевићу у оквиру обележавања 100.годишњице рођења чувеног чачанског књижевника.

Јун

- У дворишту Библиотеке представљен је роман-првенац завичајне ауторке Љиљане Скелић Вемић „Између суза и снова”, програм је водила Душица Брковић.
- Обављено је редовно узбучавање и сређивање књижног фонда.

Јул

- Библиотекари Позајмног одељења Душица Брковић, Јелена Чакаревић и колегиница из Дечијег одељења Ирена Планинчић, пренеле су из депоа преко 2500 књига, услед поплаве, у други депо и преко 500 књига одвојиле за расход.
- Постављена изложба путописних остварења домаћих и страних аутора.

Август

- Припремљени су спискови књига, које су понуђене за откуп од Министарства културе.
- Припремљени су спискови књига за набавку, које је поклонила Народна библиотека Србије.

Септембар

- Душица Цибралић је урадила спискове за куповину нових књига пред 68. Сајам књига (Лагуна, Вулкан, Делфи, Макарт...)
- Душица Брковић је урадила спискове за куповину књига поводом предстојећег 68. Сајма (Порталибрис, Агора, Геопоетика, Психополис, Службени гласник, Академска књига...)

Душица Брковић и Јелена Чакаревић су са колегама посетиле Градску библиотеку у Вршцу.

Октобар

- Завршени спискови књига за предстојећи 68. Сајам књига у Београду.
- Посета 68. Сајму књига: Душица Брковић, Јелена Чакаревић и Драгана Поповић посетиле су Сајам 27. 10.2025.
- Представљена збирка прича, аутора Бојана Вегаре, „Дјеца коју није волио свијет“, програм водила Душица Брковић.

Новембар

- Постављена изложба књига посвећена Душку Радовићу.
- Јелена Чакаревић је водила књижевни програм – представљање романа „Рат и сан“, аутора Богдана Максимовића.

Децембар

- Постављена изложба књига поводом 250.годишњице рођења Џејн Остин.
- Извршено редовно тромесечно померање и сређивање књижног фонда.
- Читаоцима представљене, на изложбеном паноу, нове књиге пристигле са 68. Сајма књига. У току 2025. године вршене су сталне поставке нових књига, набављених на 68. Београдском сајму књига, откупом Министарства културе Републике Србије, као и извесног броја књига које су добијене поклоном. Поставке су вршили сви запослени радници Одељења. У току године урађена је редовна набавка нових књига, расход оштећене и неактуелне грађе, као и одвајање књига за депо и књиговезницу. Сваког месеца рађени су статистички извештаји.

Током целе године библиотекари Позајмног одељења за одрасле читаоце упознавали су ученике свих чачанских основних и средњих школа, као и друге госте Библиотеке, са радом Одељења и са Музејем поезије.

Колегиница Драгана Поповић током године, сваког уторка и среде, ради на терену у Заблаћу. Такође помаже и у административним пословима секретару установе. Колегиница Поповић врши размену књига, позајмљујући књиге из Позајмног одељења непокретним и старијим корисницима, који живе у Заблаћу.

Одељење за децу и младе

У Одељењу за децу и младе уписано је 1.502 корисник (од којих је 389 нових корисника), услужено је 11.671 малишана, који су укупно користили 16.026 јединица библиотечке грађе.

- 595 приновљених књига (купљено: 363, поклон: 232 (откуп: 122))
- 1325 књига предвиђених за расход

Запослени: Ана Станојевић (тренутно на боловању), Невена Аџемовић, Милица Домановић-дипл.библиотекари, Невена Пендић, Ирена Планичић-библиотекари.

Преглед активности по месецима у 2025. години

Одељење за децу и младе је током 2025. године посетило 2054 деце, од тога 919 предшколаца и 1135 основаца. Базар „Одабери свој тим“ који је одржан у организацији Одељења за децу и младе посетило је преко 250, како учесника, тако и гостију.

Јануар

15. и 16. 1. 2025. Радионица старих заната у сарадњи са Удружењем жена „Евгенија” из Жежевице, намењена основцима. Учествовало је 18 полазника.

17. 1. 2025. Радионица „Човече не љути се, дружење је важно!” Узрост деце: основци. Учествовало је 35 полазника.

21. 1. 2025. Посета деце ПУ „Радост”, вртић „Невен”. Узраст деце: предшколци. Укупно: 21 + 2.
23. 1. 2025. Изложба у част Светог Саве.
30. 1. 2025. Одлазак у вртић „Мали капетан” ПУ „Моје детињство” – посета 2 старије јаслене групе

Фебруар

3. 2. 2025. Изложба књига *Нек љубав светом влада*, у част Дана заљубљених (14. 2. 2025.)
5. 2. 2025. *Сви одрасли су некад били деца* Вођење кроз изложбу и читање *Малог принца*. Предшколци ПУ „Радост”, вртић „Надежда Петровић”. Укупно: 18 + 5
7. 2. 2025. Едукативна радионица за предшколце, *Чачак – мој град*. Учествовали су предшколци вртића „Сунце”. Укупно 17 + 2.
10. 2.2025. Посета предшколаца и вођење кроз изложбу *Мали принц*, ПУ „Радост”, вртић „Мајски цвет”. Укупно: 15 + 1.
12. 2. 2025. *Сви одрасли су некад били деца* Вођење кроз изложбу и читање *Малог принца*. Укупно: 15 основаца
13. 2. 2025. Посета предшколаца и вођење кроз изложбу *Мали принц*, ПУ „Моје детињство”, вртић при основној школи у Заблаћу. Укупно: 5 + 1.
18. 2. 2025. Изложба књига *Пријатељи из библиотеке* везана за истоимени квиз намењен млађим основцима
19. 2. 2025. Посета и вођење кроз изложбу *Мали принц*. Предшколци из вртића „Мали капетан”. Укупно: 19 + 2.
19. 2. 2025. *Сви одрасли су некад били деца* Вођење кроз изложбу и читање *Малог принца*. Укупно: 11 основаца.
20. 2. 2025. Посета и вођење кроз изложбу *Мали принц*. Предшколци из вртића „Мали капетан”. Укупно: 16 + 3.
24. 2. 2025. Посета предшколаца ПУ „Моје детињство”, вртић „Лептирић”. Укупно: 20 + 2.
26. 2. 2025. Посета предшколаца ПУ „Моје детињство”, вртић „Мали капетан”. Укупно: 25 + 3
26. 2. 2025. *Сви одрасли су некад били деца* Вођење кроз изложбу и читање *Малог принца* на енглеском језику, Укупно: 32+3
26. 2. 2025. Посета ПУ „Моје детињство”, вртић „Ђурђевак” у Пријевору. Узраст: предшколци (30 + 2)
27. 2. 2025. Посета предшколаца ПУ „Моје детињство вртића” „Полетарац”. Укупно 21 + 2.

Март

3. 3. 2025. Посета и вођење кроз изложбу *Мали принц*. Предшколци из ПУ „Моје детињство” вртића „Младост”. Укупно: 18 + 3.
4. 3. 2025. Посета и вођење кроз изложбу *Мали принц*. Предшколци из вртића „Чудесна шума”. Укупно: 20 + 2.
5. 3. 2025. Посета полазника установе „Зрчак”. Укупно присутних: 22 + 4.
5. 3. 2025. Посета старијих основаца ОШ „Владислав Петковић Дис” из Заблаћа. Укупно: 22 + 2
6. 3. 2025. Изложба књига *Срце за маму*, у част Осмог марта.
12. 3. 2025. Посета предшколаца ПУ „Радост”, вртић „Мајски цвет”. Укупно: 28
12. 3. 2025. Посета предшколаца ПУ „Моје детињство”, вртић „Младост”. Укупно: 22 + 2
12. 3. 2025. Позоришна представа *Побуна лутака* у извођењу Позоришта и школе глуме „Театрило”. Посета 260 малишана.

13. 3. 2025. Посета предшколаца ПУ „Моје детињство”, вртић „Колибри” из Атенице. Укупно: 20 + 2.
14. 3. 2025. Посета предшколаца ПУ „Моје детињство”, вртић „Пчелица” из Слатине. Укупно: 12 + 3
18. 3. 2025. Посета предшколаца из ПУ „Моје детињство” вртића „Дечији гај”. Укупно: 20 + 2.
20. 3. 2025. Посета малишана (старост – четири, пет година) из ПУ „Моје детињство” вртића „Полетарац”. Укупно: 24 + 3
20. 3. 2025. Одржана је едукативно-креативна радионица „Шума пева, шума блиста” поводом Светског дана шума (21. март). Учесници – ученици трећег разреда ОШ „Танско Рајић”, укупно: 32 + 1
26. 3. 2025. Гостовање песника Власте Ценића, промоција збирке песама „Загрл’те их песме моје”, публика – школарци из ОШ: „Филип Филиповић“, „Милица Павловић”, „Свети Сава”, (укупно 150 + 6).
31. 3. 2025. Посета групе ученика 6. разреда ОШ „Вук Караџић” (16+1)

Април

2. 4. 2025. Програм уприличен поводом Међународног дана дечје књиге. Учесници предшколци ПУ „Моје детињство” из вртића „Полетарац”. (укупно: 20 + 2).
4. 4. 2025. Посета малишана ПУ „Моје детињство” (старост – четири, пет година) из вртића „Полетарац”. Укупно: 15 + 3.
7. 4. 2025. Одлазак у вртић „Сунце” ПУ „Радост”, посета две старије јаслене групе. Укупно: 25
9. 4. 2025. Одлазак у вртић „Мали капетан” ПУ „Моје детињство”, посета три старије јаслене групе. Укупно: 40
10. 4. 2025. Одлазак у вртић „Мали капетан” ПУ „Моје детињство”, посета три млађе јаслене групе. Укупно: 34
10. 4. 2025. Едукативна, интерактивна и креативна радионица за предшколце „Од срца срцу”. Учествовали су полазници из школице „Знам за више” (Укупно: 29 + 2)
12. 4. 2025. Васкршња креативна радионица „Лазарички венчићи” за децу узраста од 6 до 10 година. (30 учесника)
15. 4. 2025. Уприличена је изложба књига „У сусрет Ускрсу”.
23. 4. 2025. Одлазак у вртић „Мајски цвет” ПУ „Радост”, посета старије јаслене групе. Укупно: 16.
25. 4. 2025. Одлазак у вртић „Радост 2” ПУ „Радост”, посета старије јаслене групе. Укупно: 26.

Мај

5. 5. 2025. Посета ШОСО „1. новембар,, деца од 1-8 разреда. Укупно: 8 деце
5. 5. 2025. Посета ученика 1. разреда ОШ: „Вук Караџић“, укупно: 24+1
Поставка изложбе у част 6. МАЈА ДАНА ЕКОЛОГА СРБИЈА
8. 5. 2025. Посета малишана из вртића „Чудесна шума”, узраст деце 4, 5 година. Укупно: 13+2
8. 5. 2025. Промоције књига *Благо нама са животињама и Нешто лично и томе слично* Бранка Стевановића. Укупно: 270
12. 5. 2025. Уприличена је изложба књига поводом 20. маја Светског дана пчела
14. 5. 2025. Посета малишана ПУ „Моје детињство”, из вртића „Младост” са васпитачима и родитељима, узраст деце 2, 3 године. Укупно: 15+15
23. 5. 2025. Посета деце ПУ „Радост”, вртић „Невен”. Укупно: 10+3

23. 5. 2025. Посета деце из ОШ „22. Децембар” Доња Трепча. Укупно: 36+6
 24. 5. 2025. Посета ученика петог разреда Основне школе „Димитрије Туцовић”, из Чајетине. Укупно: 78+8
 26. 5. 2025. Изложба књига *Уз игру се расте* поводом 1. јуна Међународног дана детета

Јун

2. 6. 2025. Посета ШОСО „1. новембар,, деца од 1-8 разреда. Укупно: 7 деце
 5. 6. 2025. Промоција књиге *Мишица која је носила слона* Јасмине Гаврилов Дражић. Посета малишана ПУ „Моје детињство”, из вртића „Колибри” и ПУ „Радост”, из вртића „Невен”. Укупно: 70
 19. 6. 2025. Посета предшколаца из ПУ „Радост”, вртић „Бамби”. Укупно: 10 + 1
 24. 6. 2025. Посета предшколаца из вртића „Сањалице“, Укупно: 18+1
 25. 6. 2025. Приређена изложба књига на тему: *Хладовина, лимунада, књига – лето*, намењена тинејџерима као препорука занимљиве литературе за вреле летње дане
 26. 6. 2025. Реализована трибина на тему: *Кроз потешкоће је лакше заједно*, намењена родитељима као помоћ у праћењу психичког здравља деце, предавача Јасмине Кандић Шипетић, психолога и психотерапеута
 28. 6. 2025. Учешће на *Фестивалу здравог духа* у Овчар Бањи, радионица: *Забавна анатомија, упознај своје тело*

Јул

8. 7. 2025. У оквиру активности *Летња маштаоница*, (из програма Лето у Библиотеци), реализована је радионица са предшколцима из вртића *Мајски цвет*, под називом: *Ослободи машту да напише причу*. (Укупно: 15 малишана + васпитачица Ина Копрена)
 14. 7. 2025. Летња маштаоница: 1. Радионица: *Жалила ми се птица из кавеза*, укупно 26 полазника
 15. 7. 2025. Летња маштаоница: 2. Радионица: *Прича из шешира настала*, укупно: 24 полазника
 16. 7. 2025. Летња маштаоница: 3. Радионица: *Моје краљевство*, укупно: 32 полазника
 17. 7. 2025. Летња маштаоница: 4. Радионица: *Читаш, читаш па сазнаш*, укупно: 31 полазник
 18. 7. 2025. Летња маштаоница: 5. Радионица: *Модна ревија омиљених ликова из књиге*, укупно: 24 полазника
 30. 7. 2025. и 31. 7. 2025. Радионица: *Какав чудан створ* (1. део), у оквиру програма Лето у Библиотеци, (укупно: 16 полазника)

Август

6. 8. 2025. Посета деце у организацији Tinker Lab-a. Укупно: 5+2
 12. 8. 2025. Едукативно-креативна радионица *'Занимљива анатомија – упознај своје тело* за узраст 9–11 год (1 сусрет, 13 учесника)
 22. 8. 2025. Едукативно-креативна радионица: *Енглески у свету вила и лептира* за узраст 2-6 год. Реализација: Школа страних језика *Helen dolon*, Одељење стране књиге, Одељење за децу и младе. (1 сусрет, 18 учесника).
 25. 8. 2025. Глумачка радионица *Библиотеатар* (6 сусрета, 3 учесника)
 26. 8. 2025. I Радионица: *Наука кроз уметност*, реализатор школица: *Tinker labs* (Укупно: 10 полазника + 2).
 27. 8. 2025. II Радионица: *Наука кроз уметност*, реализатор школица: *Tinker labs* (Укупно: 18 полазника + 2).

30. 8. 2025. Посета полазника школице *Знам за више* и додела њихових диплома у Великој сали Библиотеке. (Укупно: 30 деце + 40 родитеља + 3 наставника)

Септембар

4. 9. 2025. Посета деце из ПУ „Радост” вртић „Невен”. Укупно: 16+ 2

9. 9. 2025. „Лето у библиотеци” – изложба радова са летњих радионица и изложба колажа Надице Стојановић

19. 9. 2025. Посета деце из вртића „Гимназион”. Укупно: 27 + 3

24. 9. 2025. Посета Одељењу за децу и младе - деца из вртића „Гимназион”, узраст 4-5 година. Укупно: 17+2

26. 9. 2025. Посета предшколске групе из вртића „Полетарац”, Укупно: 26+3

30. 9. 2025. Посета ученика 5. разреда ОШ „Ратко Митровић”, 3 одељења. Укупно: 9 + 15 + 24+1.

Октобар

3. 10.2025. Одлазак у вртић „Мајски цвет” (две групе). Теме: Животиње и камповање.

4. 10. 2025. Базар: „Изабери свој тим“. Рекламни приказ школица које деци нашег града нуде разне садржаје, као ваннаставну активност, према склоностима и интересовањима. Учешће је узело 17 школица и организација. Укупно око 250 посетилаца

6.10.2025. Посета вртићу „Бамби”, узраст 2-3 године, (24 малишана)

6.10.2025. Посета Вртићу „Сунце”, 4 групе узраст 3-6 година (110 малишана)

7. 10. 2025. Посета вртића „Сањалице” (од 3 до 6 година) (27 малишана+2)

7. 10. 2025. Посета предшколаца из ОШ „Филип Филиповић“ (20+2)

7. 10. 2025. Посета ученика са посебним потребама, одељење при школи „Филип Филиповић“ (3+3)

9.10. 2025. Посета ученика из школе „Ратко Митровић“- издвојено одељење. (укупно 10+2)

9. 10. 2025. Промоција романа „Габи“, аутор: Горан Марковић. Посетиоци: ученици 5. и 6. разреда чачанских школа. Укупно: 120 ученика

10. 10. 2025. Посета вртићу „Звончица“(од 2 до 6 година) и „Радост 2“ (млађа вртићка група). Укупно: 95

14. 10. 2025. Посета деце из вртића „Чудесна шума“ (две групе), узраст од 3 до 5 година. Укупно 18+17 малишана + 4 васпитачице

15. 10. 2025. Посета вртића „Радост 1“, 3 групе узраста од 3 до 5 година (62 малишана)

24. 10. 2025. Промоција књига Драгане Младеновић. Посетиоци су предшколци вртића „Радост 1“ и „Невен“. Укупно: 54+5

Новембар

6. 10. 2025. Посета старије јаслене групе из вртића Радост 1. (Укупно 21+2)

20. 11. 2025. Радионица: „Blackout поезија“ у реализацији Анђелке Ружић намењена старијим основцима. Укупно: 8.

21. 11. 2025. Едукативна радионица за старије основце „Да те питам”. Учествовали су ученици петог разреда ОШ „Танаско Рајић” (укупно: 22+1)

Децембар

16. 12. 2025. Посета предшколаца из вртића „Бошко Буха” (укупно: 29 + 4)

17. 12. 2025. Посета предшколаца из вртића „Гимназион” (25 деце+2)

17. 12. 2025. Посета ученика првог разреда ОШ „Татомир Анђелић” из Мрчајеваца (90 деце+7)

25. 12. 2025. Креативна радионица „Светлост празника” за децу узраста 4–10 година. Укупно: 11

29. 11. 2025. Новогодишња лутрија, манифестација – дружење са малим радионичарима поводом завршетка успешне сарадње у години на измаку. Гости: 28 малишана (узраста од 6 до 14 година)

Програми и активности Одељења за децу и младе представљени су на друштвеним мрежама. Инстаграм налог воде Ирена Планинчић и Невена Пендић.

Огранци Библиотеке

Рад огранака Градске библиотеке у Чачку негује се као позитиван пример бриге за културне потребе становника на селу. У четири огранка уписано је укупно 588 нових корисника. Одељења у Мрчајевцима, Заблаћу и Пријевору раде два дана у недељи, а у Прељини одељење ради један дан.

У библиотечком огранку у Мрчајевцима у 2025. години уписано је 175 чланова.

У огранку је издато 1.811 књига

Број корисника који су позајмили књигу је 889.

Број осталих посета, евидентирано као посета члана и нечлана, је 346.

Приновљено је 196 књига и 89 сликовница, укупно 285 публикација.

Предложено за расход 8 књига.

Запослени: Бранислава Видојевић, самостални књижничар

Као и сваке године огранак је имао успешну сарадњу са предшколцима и млађим групама деце при вртићу „Звончица” из Мрчајеваца. У договору са васпитачима и за потребе њиховог програма рада и пројеката у овој години су одржане радионице на теме: *Живот под водом*, *Уметност*, *Свемир* и. Са старијим групама предшколске деце из вртића у марту и априлу радили смо на теме: *Материјали* и *Греађевине*.

Током године, са две групе предшколаца (21) организован је квиз знања и сналажења (решавање ребуса, почетна математика у сликама и лавиринт).

У току године, посете јасленој групи у вртићу „Звончица”, и читање бајки из публикација фонда Огранка које су обрађиване у оквиру пројеката васпитача.

По устаљеној пракси у марту су награђени највреднији читаоци огранка у Мрчајевцима за 2024. годину. По други пут награђивање је организовано у Чачку у оквиру програма обележавања Дана Библиотеке, одржаног 10. марта 2025. године.

У октобру у оквиру *Дечје недеље*, огранак су посетиле млађе групе деце из вртића „Звончица” у Мрчајевцима (103). Колегиница књижничар Светлана Миловановић је више пута радила у огранку и заједно смо у току *Дечје недеље* читале бајке и импровизовале квиз о прочитаном штиву.

Током 2025. године у Огранку и у сарадњи са Вртићем, и Основном школом, а у организацији Огранка, Библиотеке у Чачку и Матичне службе, одржано је 15 радионица са корисницима предшколског и основношколског узраста.

У библиотечком огранку у Заблаћу 2025. години уписано је 277 чланова.

У огранку је издато 2343 књиге.

Број корисника који су позајмили књигу је 912.

Број осталих посета, евидентирано као посета члана и нечлана, је 1068.

Приновљено је 287 књига.

Куповина 62 књиге

Поклон 248 књига (131+117 откуп), 2 књиге сопствено издање.

Предложено је за расход 5 књига.

Запослени: Драгана Поповић, књижничар и Дубравка Илић, библиотекар – саветник (до 30. јуна 2025 – одлазак у старосну пензију)

Током 2025. године Огранак је имао успешну сарадњу са ОШ „Владислав Петковић Дис”. Од септембра месеца остварујемо сарадњу са новоотвореним вртићем „Маслачак” у Заблаћу и ОШ „Бранислав Петровић” из Слатине.

Јануар:

У сарадњи са учитељицама из ОШ „Владислав Петковић Дис” 22. јануара у просторијама Библиотеке ученици првог и другог разреда пратили су презентацију о животу и делу Светог Саве. Ученици трећег и четвртог разреда 28. јануара пратили су презентацију о народним играма у Србији.

Фебруар:

Наставнице српског језика Зорица Ђаковић и Катарина Драгутиновић, у просторијама Библиотеке 25. фебруара, обележиле су са ученицима седмог разреда Међународни дан матерњег језика.

26. фебруара одржан је час српског језика. Наставна јединица: „Синоними, антоними, некњижне речи и туђице”. Коришћене су публикација из Градске библиотеке, као што су Речник синонима и тезаурус српског језика Павла Ћосића.

Март:

5. марта одржана је креативна радионица за предшколце „У име љубави” поводом Међународног дана жена.

25. марта у склопу обележавања Дисовог пролећа у организацији Градске библиотеке песник Власта Ценић посетио је ОШ „Владислав Петковић Дис” и представио збирку песама „Загрлите их песме моје” и том приликом посетио огранак Библиотеке.

Април:

Током априла огранак Библиотеке у Заблаћу посетили су ученици ОШ „Бранислав Петровић” из Слатине, поводом Међународног дана дечије књижевности и Светског дана књиге. Ученици су упознати са фондом библиотеке.

Верски празник, Васкрс, обележен је радионицама деветог и петнаестог априла са ученицима првог и другог разреда ОШ „Владислав Петковић Дис”.

Мај:

29. маја посета лауреата Небојше Васовића огранку Библиотеке.

Током лета огранак је радио сваке среде. У том периоду ученицима који су корисници библиотеку било је омогућено коришћење интерактивних игара у просторијама огранка у Заблаћу.

Октобар:

У октобру у оквиру *Дечје недеље*, огранак Библиотеке посетили су малишани из вртића „Маслачак“ из Заблаћа (96) и малишани из вртића „Пчелица” из Слатине (69).

У току године више пута посећен је вртић „Маслачак”, где су васпитачи и библиотекар Драгана Поповић читали бајке и приче, које су обрађиване у оквиру пројеката васпитача: „Стари обичаји”, „Славе”, „Саобраћај”, „Кувари”, „Папир”, уз коришћење публикација из фонда у Заблаћу као и публикација из Дечјег одељења.

Новембар:

Посете су организоване и током новембра месеца.

Зорица Ђаковић, наставник српског језика у сарадњи са библиотекарском одељења у Заблаћу организовала је час српског језика и обраду дела „Мали принц” у просторијама Библиотеке.

Децембар:

17. и 23. децембар креативна радионица „Новогодишње жеље” и божићна радионица за предшколце и млађе основце .

24. децембра у организацији Градске библиотеке у просторијама вртића „Маслачак“ организована је промоција сликовнице „Новогодишња жеља” ауторке Оливер Недељковић.

У библиотечком огранку у Пријевору 2025. години уписано је је 50 чланова (4 предшколца, 30 основаца, 2 средњошколца, 8 запослених, 4 пензионера и 2 незапослена). У огранку је издато 1046 књига.

Број корисника који су позајмили књигу је 506.

Приновљено је 177 књига.

Куповина 55 књиге

Поклон 120 књига, 2 књиге сопствено издање.

Приновљене 53 сликовнице

Запослени: Невена Бечановић и Ирена Планинчић

Огранак у Пријевору налази се у сеоском Дому културе и обухвата 50 m². Огранак успешно сарађује са васпитачима и децом из вртића „Ђурђевак”, као и са наставницима и ученицима ОШ „Божо Томић”, те заједнички организују промоције, предавања и радионице. У организацији Библиотеке у марту је песник Власта Ценић представио своју збирку „Загрл’те их, песме моје” пред млађим основцима. Током обележавања Дечје недеље у октобру је реализована промоција књиге за тинејџере „Мало-мало па експлозија”, ауторке Марије Манојловић коју су пратили ученици старијих разреда. У вртићу „Ђурђевак” и огранку Библиотеке одржана су две читалачко-креативне радионице под називом „Јежева кућица” чиме је обележен значајан јубилеј – 110 година од рођења Бранка Ћопића. Поред тематских посета Библиотеку је у оквиру групних посета обишло 90 деце.

У библиотечком огранку у Прељини 2025. години уписано је је 79 чланова (53 предшколца, 14 основаца, 5 запослених, 4 пензионера и 2 незапослена).

У огранку је издато 524 књиге.

Број корисника који су позајмили књигу је 425.

Приновљено је 202 књиге.

Куповина 46 књига

Поклон 154 књиге, 2 књиге сопствено издање.

Приновљене 76 сликовнице

Запослени: Невена Бечановић и Ирена Планинчић

Огранак успешно сарађује са васпитачима и децом из вртића „Бубамара”, као и са наставницима и ученицима ОШ „Прељина”, те заједнички организују промоције, предавања и радионице. У организацији Библиотеке у марту је песник Власта Ценић представио своју збирку „Загрл’те их, песме моје” пред млађим основцима. У вртићу „Бубамара” и огранку Библиотеке одржана су три читалачко-креативне радионице под називом „Јежева кућица” чиме је обележен значајан јубилеј – 110 година од рођења Бранка Ћопића. Предшколци из вртића „Бубамара” учествовали су и у пројекту *BiblioGreen*, учили су о екологији и сакупљали стакло које је искоришћено за израду клупе

од рециклираног материјала. Поред тематских посета огранак је у оквиру групних посета обишло 90 деце.

Завичајно одељење

Запослени: Тијана Бежанић, виши библиотекар и Никола Пеулић, библиотекар

Набавка грађе: Фонд Завичајног одељења обogaћен је укупно са 255 примерака монографских (217) и серијских (38) публикација (14 куповином, 52 путем поклона, 184 на основу локалног обавезног примерка и 5 сопствених издања). Инвентарисано је 17 рукописа, као и 112 позивница и програма. У 2025. години издвојено је и инвентарисано 435 новинских исечака из дневних новина и часописа, који се набављају за читаоницу Одељења периодике. Тај део посла се обавља у сарадњи са колегиницама Данијелом Ђериман и Светланом Миловановић. Целокупан садржај прослеђен је Одељењу за дигитализацију, па се очекује да тај материјал буде доступан и у оквиру Дигиталне библиотеке на сајту Установе.

У 2025. години Одељење за завичајну збирку и легате посетило је 284, а грађу из фондова користило 184 корисника (9 ученика основних школа, 3 ученика средњих школа, 16 студената, 122 лица запослена у разним делатностима, 27 пензионера, 7 незапослених лица). Поред индивидуалних, Одељење је обишло и око 200 грађана у оквиру групних посета Установи. Коришћено је укупно 614 јединица монографских (326) и серијских (288) публикација из фонда Завичајног одељења. С обзиром на то да некњижна библиотечка грађа није унета у узајамну базу Cobiss, евидентирање позајмице води се путем интерне статистике, а на основу тих података закључујемо да је коришћено 23 фотографије, 11 новинских исечака и 3 плаката. Запослени у Завичајном одељењу одговорили су путем имејла или апликације вајбер (скенови, PDF документи, информације добијене претраживањем литературе из Одељења) на захтеве 17 корисника из земље и иностранства. Разлог пада броја услуга пружених корисницима може се објаснити чињеницом да је велики број некњижне грађе, али и периодике дигитализован и доступан у оквиру Дигиталне библиотеке на сајту чачанске Библиотеке.

Као и претходних година у јануару 2025. године библиотекар Завичајног одељења су активно припремали 26. изложбу чачанског издаваштва „Штампана реч 2024”. Током трајања Изложбе организује и велики број програма у оквиру којих се промовишу аутори или публикације које су својим квалитетом привукле пажњу јавности у претходној години. Опсежне припреме изложбе „Штампана реч 2024”, подразумевале су позивање и обавештавање издавача који нису доставили обавезне примерке својих издања до краја 2024, осмишљавање програма Манифестације, уговарање састанака жирија и обављање разних других послова које је неопходно обавити да би Манифестација била успешно реализована. Изложба је отворена 10. фебруара, а добитници Награда „Исаило А. Петровић” и „Даница Марковић” су били Ђорђе Балмазовић за каталог *Меморијал Соња С*, публикацију која је пратила 32. Меморијал Надежде Петровић организованог у Галерији „Надежда Петровић” у Чачку, и Маји Медић за приређивачки рад на књизи *Пуриша*, као и издавачу Културном центру Чачак. Изложбу је пригодном беседом отворио библиотекар и преводилац Дејан Ацовић. У програму су учествовали представници жирија и добитника награда, Ненад Маринковић, Мирко Дрманац и Никола Пеулић. У оквиру Манифестације „Штампана реч 2024” организована су четири програма: промоција романа Душице Филиповић *Метохијски сфумато* (учесници: ауторка, Владимир

Димитријевић, Тијана Бежанић), промоција 30. броја часописа за библиотечко-информациону делатност *Глас библиотеке* (учесници: Драгана Милуновић, Мирко Дрманац, Марина Белић), представљање романа завичајног аутора Миће Миловановића под насловом *Хитлерова деца (љубав у доба зла)* (учесници: аутор, Александра Мишић, Никола Пеулић, ученици Музичке школе „Др Војислав Вучковић”).

Библиотекари Одељења за завичајну збирку и легате су активно учествовали у организацији и припреми Манифестације Дисово пролеће. Никола Пеулић је припремао изложбу и каталог посвећен добитнику Дисове награде Небојши Васовићу, а Тијана Бежанић је учествовала у лектури пратећег листа *Дисово пролеће*.

Промоција романа „Карота”, који се нашао у ужем избору за НИН-ову награду за 2025 годину, аутора Дарка Тушевљаковића, одржана је 6. јуна, а у програму су, поред аутора, учествовале Исидора Ђоловић и Тијана Бежанић.

У јулу 2025. године договорена је сарадња са Библиотеком Српске Патријаршије у вези са формирањем спомен собе блаженопочившег патријарха Иринеја у Видови, надомак Чачка, а у оквиру чега је потребно прегледати, селектовати и обрадити фонд од око 8000 књига. Рад на овом пројекту започет је 17. новембра, а колегиница Ирина Нешић из Библиотеке Српске Патријаршије и колеге из чачанске Библиотеке (Тијана Бежанић, Бранислава Видојевић, Биљана Раичић, Тања Вуковић) активно се баве овим послом. Планирано је да до новембра наредне године књижни део спомен собе буде адекватно селектован и каталошки обрађен.

Библиотекар Тијана Бежанић је активно учествовала и у раду редакције *Гласа библиотеке*, а током целе године је пратила текућу издавачку продукцију Чачка и околине и на тај начин допринела богаћењу фонда Завичајног одељења.

Одељење периодике

Запослена: Тања Вуковић, библиотекар

Број корисника:

У току 2025. године услуге Одељења периодике и читаонице користило је 3.856 корисника (у самом простору Одељења услужено је 300 корисника који су користили периодичну грађу). Од укупног броја евидентираних корисника било је три предшколаца, 36 основношколаца, 64 ученика средњих школа, 86 студената, 491 запослених из свих категорија, 2.085 пензионера, 683 корисника из групе незапослени, без посла и сл.

*Било је укупно 404 посете у категорији без вредности (посете Одељењу периодике, приликом посете стручних радника, колега, културних посленика, студената, ученика – изложбе).

Број издатих публикација:

Коришћено је око 25.000 серијских публикација од чега 24.700 бројева новина и 300 бројева часописа.

Приновљена грађа:

Текућом набавком приновљено је око 120 бројева часописа у оквиру 40 наслова и 1.670 бројева новина у оквиру 11 наслова (од којих се четири наслова чувају). Путем поклона добијено је око 80 бројева. Одељење периодике је у 2025. години имало мањи буџет за набавку, па је у складу са тим прибављана грађа.

Обрађена грађа:

У базу COBISS унето **1.326** инвентарских бројева серијских публикација, од којих је **547** јединица новог фонда и **779** јединица старог фонда. Односно 980 свезака новог фонда, и 1.964 свезака из старог фонда, укупно 2.944 свезака.

Намештај и опрема:

Захвљајујући изради пројекта и конкурс у који је Градска библиотека Чачак аплицирала Министарству културе почетком 2025, крајем године добијена су средства која су била довољна за набавку савремене и адекватне опреме за смештај и коришћење грађе Одељења периодике. Прибављено је **седам наменских** фиксних монтажних, регалних полица **укупне дужине полица 94 метара** за распоред у Одељењу периодике, које имају могућност подешавања и које одговарају за смештај различитих формата серијских публикација. Овим се завршава друга фаза опремања Одељења периодике.

Лектура 31. броја научног часописа *Глас библиотеке* (новембар/децембар)

Чачански средњошколци и основци су у оквиру активности и изложби посетили Одељење периодике, уприличене су организоване посете стручних сарадника, гостију, колега из других библиотека у Србији Градској библиотеци Чачак у оквиру којих су упознати и са радом и фондом Одељења периодике, организоване су и посете полазника Регионалног центра за таленте.

Успостављена је сарадња са Центром за промоцију науке.

Израда Плана од повреда принципа родне равноправности за 2026. годину у својству лица задуженог за послове координације у вези са доношењем, спровођењем и извештавањем о спровођењу Плана управљања ризицима.

Матична служба

Запослени: Дубравка Илић-библиотекар саветник (отишла у пезину 1. јула 2025.) и Валдимир Симић-дипломирани библиотекар

Чачанска Библиотека као матична установа за Моравички округ наставља да обавља законом поверене послове водећи рачуна о развоју библиотечко-информационе мреже од 60 библиотека на територији Округа и 8 огранака од кога су 4 огранка чачанске Библиотеке, а 4 огранка Горњег Милановца.

Од укупно 68 библиотечких јединица, 64 су проследили податке Матичном одељењу НБС што чини 94.12% реализације. Потребно је напоменути да су међу укупним бројем библиотечких јединица уврштене и две новоформиране које ће први пут доставити Анкете за ову годину. Практично је онда проценат реализованости 96.97% што представља висок степен извршености.

У складу са Планом рада Матичног одељења за 2025. годину, реализована су укупно пет тематски фокусираних предавања. Стручна обука одржана је у следећим терминима: 21. фебруара 2025. године (две одвојене сесије у различитим терминима), 25. фебруара, 11. јуна и 17. октобра 2025. године. Укупно је обукама присуствова 61 библиотекар, из свих типова библиотека (школских, јавних и специјалних).

Реализовали 8 надзора од којих 7 са завршеним записницима (6 основних и 1 средња школа из МО) а у изради је Записник надзора Библиотеке општине Лучани у Гучи. Организована су и два обавезна акредитована семинара за запослене.

Дана 13. новембра представници Народне библиотеке Србије обавили су редован стручни надзор над радом наше библиотеке. Увид у библиотечко-информациони рад наше установе извршила је Јелена Бенић, начелница Одељења за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечко-информационог система, и др Добрила Бегенишић, начелница Одељења селективне набавке, дипломирани библиотекар–саветници.

Колегиница Дубравка Илић отишла у пензију 1. јула 2025. Године, сходно томе руковођење Матичне службе преузима дипломирани библиотекар Владимир Симић, досадашњи радник у истом одељењу; истовремено, планирано је да у 2026. дипломирани библиотекар Никола Пеулић прелази из Завичајног одељења у Матичну службу.

На основу прикупљених података и исказаних потреба за стручном помоћи, планирано је да радници Матичне службе током 2025. године реализују укупно 34 теренске посете библиотекама у Моравичком округу. Распоред планираних посета по општинама:

- Општина Чачак: **19** посета (18 школских, 1 специјална библиотека)
- Општина Горњи Милановац: **7** посета (јавна библиотека и огранак Библиотеке у Брђанима, 5 школских библиотека).
- Општина Ивањица: **5** посета (јавна библиотека и 4 основне)
- Општина Лучани: **3** посете (3 школске библиотека)

Ради континуираног организовања различитог степена појединачних и групних обука за библиотечке послове, као и за рад у програму Cobiss за 2026. планирано је 5 стручних групних обука за библиотекарe Моравичког округа (школске, јавне и специјалне библиотеке).

Током године одржана су два акредитована семинара за запослене Градске библиотеке:

- **„Напредне технологије вештачке интелигенције у библиотечко-информационој систему: трансформација услуга и унапређење корисничког искуства”** ауторки Дејане Каваја Станишић и Иване Гавриловић из Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” у Београду (Горњи Милановац, 18. новембар 2025.) – присуствовало 13 стручних радника
- **„Од полице до екрана: библиотекар и будућност отворених образовних извора”** ауторки др Наташе Дакић и др Александре Трговац из Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” у Београду (Чачак, 1. децембар 2025.) - присуствовало 12 стручних радника

Такође су запослени присуствовали семинарима, конференцијама и стручним обукама, што као аутори текстова и излагања, што као учесници семинара а све у циљу перманентног стручног усавршавања. Неки од већих семинара су:

- 19. стручно-научни скуп Библионет под називом **„Откључавање снаге речи: промоција књиге и читања у библиотекама“**, у организацији Заједнице матичних

библиотека Србије, а који је одржан у Народној библиотеци Пирот, 18.-19. септембар 2025. године.

- „Библиотека у друштву брзих промена”, коју је организовало Библиотекарско друштво Србије (БДС), а одржана је у Суботици од 15. до 17. децембра 2025. године.

Одељење стручне литературе и референсне збирке

Запослени: Биљана Раичић, дипломирани библиотекар и Мирко Дрманац, библиотекар саветник

Научно одељење у току 2025. године посетило је у читаоници 3955 корисника и 122 неучлађена корисника.

Број посета које нису унете у СОBISS базу података (организоване су посете предшколске и школске деце, појединачне и колективне посете) укупно 385 суграђана.

Активни чланови (чланови који су позајмили књигу) Одељења стручне књиге - 394

Позајмица грађе:

позајмица у читаоницу - 500

позајмица ван библиотеке - 161

укупно бр. позајмљене грађе – 661

продужење рока позајмице – 3

враћање/брисање грађе из евиденције код члана – 634

Набавка публикација: куповина – 102, поклон -161, откуп – 209, сопствена издања – 1

Укупно набављених публикације - 473

Мирко Дрманац, виши библиотекар је у току 2025. вршио дужност главног и одговорног уредника часописа *Глас библиотеке* и уредио бр. 31 (2025).

Као одговорно лице за приступ информацијама од јавног значаја, библиотекарка Биљана Раичић је током 2025. године одговорила на један захтев за приступ информацијама од јавног значаја.

Међубиблиотечка позајмица је остварена са:

- две националне библиотеке (Народна библиотека Србије, Београд; Библиотека Матице српске, Нови Сад)
- 15 јавних библиотека (Народна библиотека „Стефан Првовенчани”, Краљево; Народна библиотека Ужице; Градска библиотека "Карло Бијелички" Сомбор; Народна библиотека "Раде Драинац", Прокупље; Библиотека „Браћа Настасијевић“, Горњи Милановац; Библиотека „Светислав Вуловић“, Ивањица; Народна библиотека Пожега; Народна библиотека Рашка; Народна библиотека „Бора Станковић“, Врање; Библиотека "Радован Бели Марковић" Лајковац; Библиотека "Вук Караџић" Пријепоље; Матична библиотека „Светозар Марковић“ Зајечар; Библиотека "Љубиша Р. Ђенић" Чајетина; Градска библиотека "Бождар Кнежевић" Уб; Матична библиотека "Љубомир Ненадовић" Ваљево)
- шест високошколских библиотека (Универзитетска библиотека „Никола Тесла“, Ниш; Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, Београд; Библиотека Филозофског факултета у Нишу, Ниш; Универзитетска библиотека у Крагујевцу, Крагујевац; Библиотека ФИЛУМ-а, Крагујевац; Библиотека Факултета педагошких наука, Јагодина)
- једна школска библиотека (Библиотека Гимназије у Ивањици, Ивањица)
Послата скенирана грађа:

- једна инострана високошколска библиотека (Библиотека Филолошког факултета Универзитета у Бања Луци, Бања Лука)
- једна инострана научна установа (Академија наука и умјетности Босне и Херцеговине, Сарајево)
- остале установе културе (Историјски архив Шумадије, Крагујевац)
- два приватна лица по молби.

Извршене трансакције/активности:

- бр. послатих монографија – 23
- бр. примљених монографија – 26
- бр. скенираних страна – 260
- бр. примљених скенираних страна - 0
- укупан бр. међубиблиотечких трансакција - 309
- укупан бр. свих трансакција/активности у фонду Стручне књиге (читаоци/грађа) које нису унете у COBISS базу - 309
- укупан бр. свих трансакција/активности у фонду Стручне књиге (читаоци/грађа) унетих и које нису унете у COBISS базу - 5562

Поред редовног рада на одељењу библиотекари Биљана Раичић и Мирко Дрманац и другим активностима употпуњују библиотечку делатност:

- Мирко Дрманац и Ненад Маринковић су приредили музички део отварања манифестације *Штампана реч* 10. фебруара 2025.
- Мирко Дрманац је учествовао у промоцији 30. броја *Гласа библиотеке* која је одржана 25. фебруара у Малој сали Библиотеке. У програму су учествовали рецензент др Драгана Милуновић, а програм је водила библиотекарка Марина Белић.
- Биљана Раичић и Мирко Дрманац су направили кратку видео-презентацију о животу и стваралаштву Корнелија Кваса. Презентација је приказана 7. априла у оквиру промоције књиге *Жена која зауставља сатове*, аутора Корнелија Кваса.
- Мирко Дрманац је 7. априла 2025. у оквиру програма манифестације 62. *Дисово пролеће* водио промоцију књиге *Жена која зауставља сатове*, аутора Корнелија Кваса. У програму су учествовали аутор и др Ана Радовић Фират.
- Биљана Раичић је организовала и реализовала промоцију песничке збирке *Брза пошта*, аутора Слободана Јовића. Програм је реализован 17. априла 2025. године у Малој сали Библиотеке, поред аутора у програму је учествовао и др Никола Маринковић.
- Биљана Раичић је 27. маја 2025. године учествовала у промоцији манифестације *Дисово пролеће*. Промоција је одржана у Удружењу „Крокодил“ у Београду. Овом приликом представљена је програм манифестације, лауреат Дисове награде, награде Млади Дис и Награде за есеј о Дису за 2025. годину, као и целокупна издавачка делатност која је пратила 62. *Дисово пролеће*.
- Биљана Раичић је 28. октобра 2025. године учествовала у промоцији издања 62. *Дисовог пролећа* на 68. Међународном сајму књига у Београду.

- Биљана Раичић је учествовала у реализацији биографског филма о песнику Драгану Јовановићу Данилову. Филм је приказан 2. октобра 2025. године у оквиру књижевне вечери посвећене поменутом аутору.
- Мирко Дрманац је 12. новембра 2025. учествовао у програму јавног приказивања документарног филма *Дисов покров плави*, поводом обележавања државног празника Дана примирја у Првом светском рату. У програму су учествовале Јелена Божовић и Оливера Недељковић.
- Мирко Дрманац је у периоду од 28. априла до 4. маја службено боравио на Крфу на позив Друштва грчко-српског пријатељства на Крфу и Православног спортског удружења „Света Србија“. Као историчар, представник Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ Чачак и представник сектора културе Града Чачка учествовао је у програму манифестације „Дани српства на Крфу“. У оквиру манифестације одржао је говор на острву Отони о Дисовом животу у избеглиштву током Првог светског рата и погибији 30. маја 1917. године.
- Мирко Дрманац је излагао рад „Идентитет научних одељења“ на 5. научном скупу „Библиотеке и идентитет“ који је одржан у Градској библиотеци у Панчеву 23. и 24. маја 2025.
- Мирко Дрманац је 18. и 19. септембра 2025. присуствовао 19. стручно-научном скупу БИБЛИОНЕТ у организацији Заједнице матичних библиотека Србије и Народне библиотеке Пирот, са темом *Откључавање снаге речи: промоција књиге и читања у библиотекама*.
- Мирко Дрманац је излагао рад „Знање у времену хиперпродукције информација“ на стручном скупу „Сусрети у Ремети“ који је одржан у Едукативном центру „Чардак“ (Ковин) 23-24. октобар 2025.
- Биљана Раичић је у јануару месецу 2025. године написала *Правилник о коришћењу библиотечко-информационе грађе и извора, пружању библиотечко-информационих услуга, начину рада са корисницима, правима и дужностима корисника Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“*. На основу Закона о библиотечко-информационој делатности РС, овај правилник је обавезан за сваку библиотеку.
- Биљана Раичић је 2025. године била главни и одговорни уредник листа *Дисово пролеће* и уредила је бр. 56 (2025). У сарадњи са колегиницама Тијаном Бежанић, Исидором Ђоловић и Оливером Недељковић, учествовала је у избору аутора текстова, лектури, коректури и припреми за штампу поменутог листа.
- Мирко Дрманац је приредио рад „Душан Шијачки и Дисова ратна биографија“ за *Дисово пролеће* бр. 56 (2025).
- Мирко Дрманац је у 2025. години био рецензент стручних часописа *Савремена библиотека* (Крушевац) бр. 38 (2021) и *Корак библиотеке* (Ужице) бр. 10 (2025).
- Мирко Дрманац је припремио пројекат „Унапређење библиометријског квалитета часописа *Глас библиотеке* бр. 31 за 2025. годину“ који је добио подршку у износу од 250.000,00 динара на конкурс Министарства културе Републике Србије о додели средстава за суфинансирање пројеката у области издавачке делатности – периодичне публикације.
- На основу истраживања о смрти Владислава Петковића Диса, у току 2025. године Мирко Дрманац је имао учешће у снимању емисије „Дисов покров плави“ у продукцији РТС, затим у документарном филму независне продукције из Републике Српске, као и

радијским емисијама РТС и РТВ. Објављена су и два текста: један у *Чачанском гласу* а други у *Вечерњим новостима* од

- Мирко Дрманац је у току 2025. вршио дужност главног и одговорног уредника часописа *Глас библиотеке* и уредио бр. 31 (2025).
- Мирко Дрманац је припремио уводник „Библиотекарство у времену друштвених промена“ за 31. број *Гласа библиотеке*.

Мирко Дрманац је објавио ауторски приказ монографије „Србија од санкција до неоколонијалне привреде“ аутора Ђорђа Ђукића и Божа Драшковића у часопису *Економске идеје и пракса* бр. 59 (2025). Књига је имала званичну промоцију у Градској библиотеци у Чачку 6. априла 2023.

Културно просветна делатност

Запослени: Марија Радуловић - виши библиотекар и Марина Белић - дипл.библиотекар

Одељење за културно-образовну и издавачку делатност обавља послове организације и координације свих програмских активности у установи у договору са директором, док су за реализацију програма задужене и колеге из других одељења (Позајмно одељење за одрасле кориснике, Одељење за децу и младе, Завичајно одељење, Музеј поезије, Одељење стручне и референсне грађе, Одељење стране књиге и др). Запослени у Одељењу такође обављају медијско представљање установе и пишу текстове за сајт и друштвене мреже Библиотеке и саопштења за медије, као и припрему текстова за месечни програм рада. У току претходне године написано је и визуелно поткрепљено са више од 100 објава на сајту Библиотеке које су постављене у рубрикама „Вести” и „Актуелно”.

Програмска активност Библиотеке у 2025. години обухватила је **110** културно-образовних садржаја које су пропратили око **8.500** посетилаца. Програми су били намењени свим узрастним групама и категоријама.

Сталне манифестације „Штампана реч”, „Дисово пролеће” и „Лето у Библиотеци” су одржане по плану. У протеклој години објављено је четири публикације, три монографске и једна серијска.

Статистика културних и образовних програма је, као и раније, урађена на нивоу целе Библиотеке и четири огранка на селу.

I Програми за одрасле: 49

II Програми за децу и младе: 22

III Изложбе: 9

IV Радионице: 30

Хронолошки програмски садржаји:

I Књижевни програми, презентације, предавања, трибине, представљање стручних публикација, музичко-поетски и драмски програми (49 програма, 3505 посетилаца)

28. јануар – Представљање књиге есеја „Италија, из фотеле” аутора Николе Варагића **(35 посетилаца)**
8. фебруар – „Студије у Словенији”, презентација Горана Арсенијевића у сарадњи са Школом страних језика *Blackbird* **(130 посетилаца)**
14. фебруар – Промоција каталога Шестог међународног бијенала графике 2024. и Фокус-Словенија: словеначки уметници у фокусу на Шестом међународном Бијаналу графике у Чачку 2024. **(20 посетилаца)**
21. фебруар – Промоција романа „Метохијски сфумато” Душице Филиповић **(50 посетилаца)**
25. фебруар – Промоција часописа за библиотечко-информациону делатност „Глас библиотеке 30” **(40 посетилаца)**
27. фебруар – Промоција романа „Хитлерова деца” Миће Миловановића **(120 посетилаца)**
4. март – Промоција романа „Ковчег за оба света” Зорана В. Момчиловића **(30 посетилаца)**
10. март – Програм обележавања Дана установе и додела признања највернијим читаоцима **(150 посетилаца)**
11. март – Монодрама „Слушај како говорим – Сава Мркаљ”, изводи глумац Дејан Стојаковић **(40 посетилаца)**
21. март – Светски дан поезије, музичко-поетско вече групе „Ориендо акустико” **(230 посетилаца)**
28. март – Вече са писцем Миомиром Петровићем **(30 посетилаца)**
4. април – Представљање збирке приповедака „Жена која зауставља сатове” аутора Корнелија Кваса **(50 посетилаца)**
8. април – Промоција романа „Тријумвират” аутора Сава Стијеповића **(50 посетилаца)**
9. април – Промоција романа „НГДЛ”, аутор Маринко Арсић Ивков **(80 посетилаца)**
16. април – Представљање поетске збирке „Брза пошта” Слободана Јовића **(40 посетилаца)**
14. мај – Свечана академија и отварање библиотеке целине Бранка В. Радичевића поводом сто година од рођења завичајног аутора **(100 посетилаца)**
14. мај – Монодрама по мотивима дела „Сујеверице и друге речи” Бранка В. Радичевића у извођењу драмске уметнице Марије Кнежевић **(50 посетилаца)**
20. мај – Пројекција документарног филма „Трагови” који је посвећен чачанској песникињи Бранислави Малтез, првој добитници Награде „Млади Дис” **(30 посетилаца)**
27. мај – Промоција лауреата Небојше Васовића и издања 62. Дисовог пролећа у Удружењу „Крокодил” у Београду **(40 посетилаца)**

30. мај – Отварање изложбе о стваралаштву Небојше Васовића, лауреата Дисове награде, аутор Никола Пеулић **(40 посетилаца)**
30. мај – Завршна свечаност 62. Дисовог пролећа, додела Дисове награде, Награде „Млади Дис” и Награде за есеј о Дису **(100 посетилаца)**
30. мај – Концерт цез певачице Јелене Јововић **(50 посетилаца)**
3. јун – Представљање романа „С обе стране времена” аутора Владимира Илића у сарадњи са Удружењем „Ирмос” **(100 посетилаца)**
6. јун – Промоција романа „Карота” аутора Дарка Тушевљаковића, добитника Андрићеве награде и Награде Европске уније за књижевност **(60 посетилаца)**
9. јун – Концерт оркестра Ансамбла „Коло” **(100 посетилаца)**
10. јун – Промоција књижевног првенца „Ничија земља” ауторке Ксеније Негојевић **(50 посетилаца)**
13. јун – Представљање стваралаштва књижевнице Љиљане Шарац **(60 посетилаца)**
17. јун – Промоција првог романа завичајне ауторке Љиљане Скелић Вемић „Између суза и снова” **(50 посетилаца)**
19. јун – Промоција књиге „Можеш ти то, мама!” ауторке Драгане Бојић **(50 посетилаца)**
26. јун – „Кроз потешкоће је лакше заједно”, трибина намењена подршци родитељима деце са сметњама у психичком развоју **(50 посетилаца)**
16. септембар – „Вече хумора и сатире са Бојаном Љубеновићем”, представљање стваралаштва писца, сатиричара и афористичара Бојана Љубеновића **(80 посетилаца)**
25. септембар – представљање књижевног првенца „Ко је отворио кошницу?” завичајне ауторке Бранке Каличанин **(130 посетилаца)**
2. октобар – „Чудо је најчешће тако близу”, вече Драгана Јовановића Данилова, програм посвећен стваралаштву овог књижевника, добитника најзначајнијих домаћих признања **(50 посетилаца)**
7. октобар – Промоција романа „Крај времена” аутора Владимира Вучковића **(30 посетилаца)**
13. октобар – „Лексика православне духовности у српском језику”, представљање научне монографије Ружице Левушкине **(30 посетилаца)**
15. октобар – „Поетски триптих”, књижевно вече у организацији Центра за неговање традиције **(20 посетилаца)**

16. октобар – „Вече са Јеленом Бачић Алимпић”, представљање богатог стваралаштва једне од најчитанијих српских списатељица **(60 посетилаца)**
21. октобар – Промоција књиге „Дјеца коју није волио свијет” аутора Бојана Вегаре **(40 посетилаца)**
28. октобар – Промоција лауреата и издања 62. Дисовог пролећа, и премијерно представљање збирке „На обалама” Ање Давидовић, добитнице Награде „Млади Дис” за 2025. годину на 68. Међународном београдском сајму књига **(20 посетилаца)**
4. новембар – Представљање монографије ОШ „Вук Караџић” у Чачку, јединственог дела које прати историју Школе дугу 215 година, са списковима наставника и ученика који су део школског живота и постојања **(200 посетилаца)**
12. новембар – Приказивање документарног филма „Дисов покров плави” о истраживању могућег места вечног починка највећег песника српске модерне Владислава Петковића Диса **(80 посетилаца)**
13. новембар –Промоција монографије „Пола века загрљаја” приређене поводом обележавања 50 година постојања Школе за основно и средње образовање „1. новембар” у Чачку **(50 посетилаца)**
13. новембар – Представљање романа „Рат и сан” аутора Богдана Максимовића **(30 посетилаца)**
28. новембар –Промоција часописа „Елементи” Центра за промоцију науке **(60 посетилаца)**
5. децембар – Представљање филма „Са очима изван сваког зла” о Владиславу Петковићу Дису, ауторке професорке Машинско-саобраћајне школе Тамаре Пантовић **(200 посетилаца)**
8. децембар – „Јапан: кроз промену духа”, предавање проф. др Кајоко Јамасаки као узбудљиво путовање кроз Јапан **(60 посетилаца)**
12. децембар – Представљање романа „Ловац у пупољцима” завичајног аутора Драгана Војводића, који ствара под псеудонимом Себастијан Селинцер **(20 посетилаца)**
13. децембар – „Дани патријарха Павла”, свечана академија у част патријарха Павла коју организује Удружење „Павле – живот по Јеванђељу” под покровитељством Града Чачка **(200 посетилаца)**
23. децембар – Представљање живота и дела Драгише Васића, учесници: Мило Ломпар, Борисав Челиковић, Владимир Димитријевић, Милош Тимотијевић **(120 посетилаца)**
- II Програми за децу и младе (22 програма, 2840 посетилаца)**
17. јануар – „Човече не љути се, дружење је важно!”, програм за основце **(40 посетилаца)**

5, 12, 19. и 26. фебруар – вођење кроз изложбу „Мали Принц” и читање „Малог принца” на српском и енглеском језику организовано је у сарадњи са Школом страних језика *Blackbird* **(80 посетилаца)**

12. март – „Побуна лутака”, позоришна представа за децу 3+ у извођењу Позоришта и школе глуме „Театрило” **(150 посетилаца)**

25. и 26. март – Промоција антологије „Загрте их, песме моје” Власте Ценића и песничка радионица за децу (5 сусрета, **420 посетилаца**)

2. април – Поводом Светског дана дечје књиге одржана је промоција романа за младе „Шарена” Александре Мишић (3 сусрета, **280 посетилаца**)

8. мај – Представљање песничких књига Бранка Стевановића „Нешто лично и томе слично” и „Благо нама са животињама” (5 сусрета, **300 посетилаца**)

29. април – „Дисовизија”, промоција збирке „Осим шумског пожара” Симоне Дмитровић, добитнице Награде „Млади Дис” **(100 посетилаца)**

23. мај – „Читамо љубав”, програм за средњошколце о значају љубави у књижевности **(240 посетилаца)**

29. мај – Додела награда за ученичке литерарне радове на конкурсима Дисовог пролећа **(160 посетилаца)**

5. јун – „Мишица која је носила слона”, илустрована прича ауторке Јасмине Гаврилов Дражић **(50 посетилаца)**

4. октобар – „Одабери свој тим”, јединствени базар посвећен деци и дечјем стваралаштву, где су се представиле школице, удружења и организације из области науке, језика, спорта и уметности **(200 посетилаца)**

9. октобар – Представљање илустрованог романа за децу „Габи, храбро срце Београда” аутора Горана Марковића **(180 посетилаца)**

24. октобар – „Срце од облака”, промоција стваралаштва ауторке за децу Драгане Младеновић **(60 посетилаца)**

28. новембар – Промоција књиге „Мало-мало па експлозија” ауторке Марије Манојловић **(80 посетилаца)**

24. децембар – Промоција сликовнице „Новогодишња жеља” ауторке Оливере Недељковић у огранку Библиотеке у Заблаћу **(50 посетилаца)**

29. децембар – „Новогодишња лутрија”, дружење уз музику са малим сарадницима Библиотеке, учесницима радионица, у Одељењу за децу и младе **(50 посетилаца)**

Манифестација „Дечји октобар” обележена у огранцима Библиотеке кроз читалачке и креативне радионице. Програми су били посвећени значајном јубилеју – 110 година од рођења Бранка Ћопића **(400 посетилаца)**

III Изложбе (9 изложби, 1500 посетилаца)

31. јануар – Отварање изложбе „Мали Принц” поводом 125 година од рођења Антоана де Сент Егзиперија, аутори поставке Жана Гњатовић и Наташа Туркић

10. фебруар – Отварање манифестације „Штампана реч 2024”, додела награда „Даница Марковић” и „Исаило А. Петровић” и отварање изложбе чачанске издавачке продукције за 2024. годину, аутори поставке Тијана Бежанић и Никола Пеулић

18. март – Отварање изложбе акварела и пастела „Небеска градинарења” аутора Душка Милошевића

1. јун – „Космос нема центар”, изложба посвећена Небојши Васовићу, добитнику Дисове награде за 2025. годину, аутор поставке Никола Пеулић

9. септембар – „Лето у библиотеци”, отварање изложбе радова, експоната и фотографија насталих на летњим радионицама

9. септембар – Отварање хуманитарне изложбе „Ишчекивање” ауторке Надице Стојановић

1. октобар – „Своја боја за своје небо”, отварање изложбе Удружења самоуких сликара и вајара Драгачева

23. октобар – Отварање изложбе “Time Travel Routes Through Europe (E-Routes)” коју је реализовало Библиотекарско друштво Србије са иностраним партнерима

15. децембар – Отварање изложбе „Чудотворне речи” посвећене стваралаштву за децу Бранка В. Радичевића поводом стогодишњице пишчевог рођења и Дана града Чачка. Ауторка поставке је Оливера Недељковић

IV Радионице (15 радионица, 30 сусрета, 610 учесника)

15. и 16. јануар – Радионица старих заната за децу „Вретеном испредене приче”, реализација у сарадњи са Удружењем жена *Евгенија* из Жевице **(20 полазника)**

21. март – Поводом Светског дана шума реализована је едукативно-креативна радионица „Шума пева, шума блиста” за млађе основце **(20 полазника)**

10. април – „Од срца срцу”, едукативна радионица о љубави и емпатији за предшколце **(30 полазника)**

12. април – Васкршња креативна радионица за децу узраста од 6 до 10 година **(40 полазника)**

28. јун – „Фестивал здравог духа”, креативне радионице за децу у Овчар Бањи **(10 полазника)**

14. јул – 18. јул „Летња маштаоница”, низ креативних активности везаних за читање и стварање приче, водитељ Милица Домановић **(5 сусрета, 200 полазника)**
30. јул – 8. август – „Какав чудан створ”, циклус књижевних и ликовних радионица инспирисаних стваралаштвом Бранка В. Радичевића, водитељи Оливера Недељковић и Катарина Елвеђи **(5 сусрета, 100 полазника)**
12. и 13. август – „Занимљива анатомија”, едукативно-креативна радионица на којој је истраживано како функционише људски организам, водитељи Ирена Планинчић и Марија Радуловић **(2 сусрета, 30 полазника)**
22. август – „Енглески у земљи вила и лептира”, радионица у сарадњи са школом „Helen Dagon”, водитељ Даница Миљивојевић **(20 полазника)**
25. август – „Библиотеатар”, драмске радионице по тексту Дејана Алексића, водитељи Невена Аџемовић и Невена Пендић **(10 полазника)**
26. и 27. август – „Наука кроз уметност”, интерактивне радионице о почецима кинематографије организоване у сарадњи са Школом „Tinker Labs”, водитељи Сања Геновић и Виолета Биорац **(2 сусрета, 10 полазника)**
19. септембар – 21. септембар – „Нулта тачка”, тродневна радионица кратког филма намењена младима у сарадњи са Кино клубом Камео **(3 сусрета, 30 полазника)**
27. октобар – Почетак циклуса радионица за средњошколце „РеАнимирани фрагменти” у сарадњи са Удружењем „Креативна јазбина” **(5 сусрета, 10 полазника)**
21. новембар – Радионица за старије основце „Да те питам”, водитељи Милица Домановић и Биљана Арсић **(20 полазника)**
17. и 23. децембар – „Новогодишње жеље”, креативна новогодишња и божићна радионица за предшколце и млађе основце у огранку Библиотеке у Заблаћу, водитељ Драгана Поповић **(2 сусрета, 40 полазника)**
25. децембар – „Светлост празника”, радионица израде новогодишњих свећњака и декора за Нову годину намењена деци основношколског узраста **(20 полазника)**

Издавачка делатност Градске библиотеке Чачак

Библиотека је у протеклој години објавила пет издања:

- „Свемирска посла”, изабране песме Небојше Васовића
- Лист „Дисово пролеће”, број 56, главна и одговорна уредница Биљана Раичић
- Каталог изложбе „Космос нема центар”, аутор Никола Пеулић
- Збирка „На обалама”, изабране песме Ање Давидовић, добитнице Награде „Млади Дис”
- Научни и стручни часопис “Глас Библиотеке” бр.31

Пројекат „Bibliogreen”

Градска библиотека Чачак је 2025. године реализовала пројекат „BiblioGreen”, који је повезао децу и младе са екологијом, уметношћу и иновацијом. У оквиру пројекта реализована је радионица за средњошколце „РеАнимирани фрагменти”, а потом су деца из вртића „Бубамара” из Прељине сакупљали стакло и учили о рециклажи. Одбачене боце, тегле и флашице претворене су у клупицу са иновативном и луксузном површином захваљујући локалној компанији „Fragment Incorporated”. Клупица је плод одрживог дизајна и показује како се креативност може претворити у заједничко добро. Смештена је на улазу у Библиотеку како би што већем броју људи пренела поруку о неопходности одговорног понашања према природи.

Центар за дигитализацију и нове технологије

Запослени: др Богдан Трифуновић-библиотекар савтник и Александар Вукајловић-виши библиотекар

Укупно дигитализовано: 296.458 страница разне грађе

- Дигитализовано у 2025: новински чланци – 1.855 књига – 575, новина – 3.564, разна грађа – 195, фотографије – 230.
- Укупно: 6.419 страница

Статистика аудио-визуелне грађе у 2025.

- Прегледане ВХС касета на француском језику (80 ком), од чега је за потребе Одељења стране књиге дигитализовано 28 касета са 1.360 минута садржаја (нарезано на ДВД дискове и са оригиналима на ВХС касети предато Одељењу стране књиге)
- Прегледане аудио траке на француском језику (аудио курсеви француског), од чега је за дигитализацију одвојено 29 трака
- Настављена дигитализација ВХС касета које се налазе у одељењу а значајне су за завичајну тематику, прегледано око 160 касета (квалитет снимка, релевантност теме, да ли су већ дигитализоване) и дигитализовано је 72.

У оквиру аудио-визуелне грађе на крају 2025. чува се следећа описана грађа:

- 31 ВХС касета; 24 аудио траке; 91 CD/DVD диск аудио записа (музика и звучни записи); 447 дискова видео материјала (завичајна грађа); 88 дискова мултимедије, дигиталне фотографије, презентације, пдф документи; 346 дискова видео архиве ТВ Чачак; 660 дискова видео архиве ТВ Галаксија; 94 диска архиве КУД „Абрашевић“; 146 дискова разне грађе (описане, завичајна грађа разне тематике и провенијенције, Моравички округ);
- 646 ДВД дискова комплетне офлајн копије Дигиталне библиотеке.

У Дигиталној библиотеци до краја године постављено укупно 48.810 објекта (бројева новина, часописа, наслова књига, новинских чланака, фотографије).

У 2025. години је постављено 1.224 објеката.

Углавном је настављено са допуњавањем колекција новинских члана која укупно сада има 40.320 објеката.

Радници Центра одржавају сајт и дигиталну библиотеку. На сајту су објављене 102 вести током 2025. године

Такође учествују у одржавању друштвених мрежа, на које се постављају фотографије и извештаји са програма. Страницу Библиотеке на Facebook-у у 2025. години пратило је 6.575 особа – што је 175 више него 2024. године. Број прегледа странице за 2025. годину је 630.520.

Сајт muzejpeziје.rs је ажуриран и током 2025. године су унети подаци за 40 аутора

Сајт Букмаркер: мој е-дневник читања <https://bukmarker.app> одржава се, на крају 2025. Букмаркер је имао 658 објављених букмаркер-прича (приказа) и 820 регистрованих корисника. Администрација апликације Букмаркер настављена је да се редовно ради.

Статистика посећености веб-сајта

- У 2025. години веб-сајт је имао 57.800 јединствених посета,
- Веб-сајт се појавио у резултатима претраге 291.000 пута током 2025. године
- Најчешћи резултати претраге који воде до веб-сајта: *mozda spava, nasi dani dis, tamnica dis, gradska biblioteka casak, biblioteka casak*
- Најпосећеније странице су странице са Дисовом поезијом

Путем БизСМС апликације обавештавају се корисници Библиотеке о програмима установе (најаве програма путем текстуалних порука), а такође се несавесни корисници опомињу да врате књиге које дугују

Додатне активности:

- Пружање техничке подршке запосленима, одржавање рачунаре и рачунарске мреже.
- Учествовање у техничкој припреми и поставци изложби које организује Библиотека.
- Члан комисије за попис нематеријалне имовине Библиотеке,
- Учествовање у изради Плана Јавних набавки, као и плана набавки које не подлежу Закон о Јавним набавкама
- Члан комисије за Јавне набавке у установи,

Такође се у Центру налази и баштина сликарке Милене Чубраковић за коју постоји одлука УО Библиотеке из 2024. године да буде предата на даље чување Уметничкој галерији „Надежда Петровић“.

Музеј поезије

Запослена: Оливера Недељковић-библиотекар Саветник

Музеј поезије у Чачку, основан 2022. године при Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис“ јединствена је поставка у Србији и региону, оформљена са циљем унапређења чувања културног наслеђа и представљања савременог песничког стваралаштва. Чини га изложбена поставка публикација, предмета и мултимедијалних садржаја, као и дигитална апликација на адреси muzejpeziје.rs, која такође обухвата разноврсну грађу: публикације, фотографије, рукописе, личне предмете песника и богат аудио-визуелни материјал који се односи на поезију и њену рецепцију у свету и код нас.

У фонд Музеја поезије приновљено је укупно 470 монографских публикација: 30 куповином, 436 поклоном, а 4 инвентарисане књиге су сопствена издања. Редовно је праћена издавачка делатност, али и вршен одабир публикација које су на поклон нудиле Народна библиотека Србије и Библиотека Матице српске. Драгоцени дарови за ову Библиотеку целину добијени су и од књижевника Бранка Стевановића (лични предмети) и

Наташе Васиљевић (белешке Браниславе Малтез), а прикупљена су и сведочанства за историју Дисовог пролећа и Библиотеке од Љубице Миленковић Татић. Књиге које припадају овој посебној библиотеци су узбучене и смештене по УДК систему, а фонд је, због принављања грађе, премештан и адекватно означен.

Библиотека целина је имала 29 корисника који су у читаоници користили 31 монографску публикацију. Библиотекар Музеја поезије је студентима, истраживачима, тумачима књижевних дела и приређивачима песничких зборника пружио 17 информација везаних за садржај фонда и омогућио да електронски добију литературу за истраживања. Ови статистички подаци су већ приказани у извештају Одељења за завичајну збирку и легате, јер публикације које припадају Музеју поезије у електронском каталогу носе подлокацијску ознаку МП у оквиру локације Зав.

Поред посета које су такође већ убележене као посете Одељењу за завичајну збирку и легате, Музеј поезије је у току претходних 12 месеци имао још 243 посетиоца који су ручно евидентирани. У питању су посетиоци из категорије нечлан, који су у десет организованих, вођених посета обилазили изложбену поставку (ученици ОШ „22. децембар” из Доње Трпче, ученици ОШ „Димитрије Туцовић” из Чајетине, ученици Гимназије у Чачку са проф. Александром Мишић, Слободаном Николићем и Владимиром Димитријевићем, студенти и асистенти Електротехничког факултета из Београда, представници манифестације Арлем из Ариља, чланови КК Словце, гости Дисовог пролећа и посетиоци изложбе Чудотворне речи).

На стогодишњицу рођења Бранка В. Радичевића, 14. маја, уз пригодан културно-уметнички програм, отворена је Библиотека целина овог књижевника, новинара, антологичара, истраживача културне баштине. У Малој сали Библиотеке, изложени су лични и уметнички предмети из заоставштине овог ствараоца који, уз личну библиотеку, чине јединствену амбијенталну целину. Крајем године, 14. децембра, у Галерији Библиотеке, поводом дана града и Дана библиотекара, отворена је мултимедијална изложба Чудотворне речи, посвећена стваралаштву за децу овог аутора. Аутор поставке је Оливера Недељковић, а дизајн плаката урадила је Невена Бечановић. Отварање изложбе реализовано је уз помоћ Милице Домановић, Невене Аџемовић, Александра Пауновића, Ненада Маринковића и других колега, ученика ОШ „Филип Филиповић” са проф. Милицом Матовић и музичких сарадника.

Заједно са колегиницом Тијаном Бежанић, Оливера Недељковић је остварила сарадњу са Музејом Југославије и радила на попуњавању упитника о југословенском наслеђу у фонду наше установе.

Поводом 125-огодишњице рођења Жака Превера, Оливера Недељковић је почетком фебруара приредила мини-изложбу у холу Библиотеке, а у оквиру програма Штампана реч, колегиница Марина Белић је прочитала њен текст Завичај свих који умеју да заплачу посвећен књизи Душице Филиповић Метохијски сфумато, представљеној 21. фебруара 2025. године у Малој сали Библиотеке.

Активно је учествовала на реализацији програма манифестације Дисово пролеће, у оквиру кога је 20. маја приказан филм Трагови, посвећен Бранислави Малтез, у коме је о говорила о сећању на ову песникињу и њено дело, а 14. маја, приликом свечаног отварања Библиотеке целине Бранка В. Радичевића, чији је програм осмислила, обратила се присутној публици пригодном беседом. Такође, говорила је и на отварању хуманитарне изложбе Ишчекивање Надице Стојановић, библиотекара и ликовне уметнице из Лесковца, 9. септембра у Галерији Библиотеке.

Током године одговарала на интервјуе за штампане и електронске медије (ВВС на српском језику, Еuronews, Спутњик, Галаксија, РТС) који су извештавали о Библиотеци

целини Бранка В. Радичевића, песнику Владиславу Петковићу Дису и Музеју поезије. Учесник је и емисије Дисов покров плави из серијала Родославци ауторке Јелене Божовић, која је у јуну премијерно приказана на РТС-у, а водила је и програм посвећен овој емисији приређен за чачанску публику 12. новембра у Великој сали Библиотеке.

Поводом стогодишњице рођења Јована Давидовића, чија се Библиотека целина чува у Чачанској библиотеци, Оливера Недељковић је са Тијаном Бежанић припремила текст и материјал за петнаестоминутни филм посвећен овој посебној збирци, који је крајем децембра постављен на Јутјуб канал Библиотеке. За реализацију филма, побринули су се Никола Пеулић и Невена Бечановић.

Такође, учествовала је у новогодишњем програму Огранка Библиотеке у Заблаћу, где је 24. децембра промовисана њена сликовница Новогодишња жеља.

Одељење стране књиге

Запослена: Наташа Кривачевић Поповић-виши библиотекар
ПРИНОВЉЕНА ГРАЂА: 921 јединица библиотечке грађе

По језицима (монографске):

енглески језик:	333	словачки језик:	2	
француски језик:	151	турски језик:	2	<u>НАЧИН НАБАВКЕ:</u>
руски језик:	111	белоруски језик:	1	
есперанто:	113	грчки језик:	1	<u>ПОКЛОН:</u> 878 (откуп 13 књ.)
немачки језик:	82	исландски језик:	1	<u>КУПОВИНА:</u> 41
шпански језик:	52	македонски језик:	1	
шведски језик:	17	португалски језик:	1	
норвешки језик:	13			
мађарски језик:	10			
словеначки језик:	10			
италијански језик:	7			
пољски језик:	4			
румунски језик:	4			
јеменски језик:	3			
холандски језик:	2	(УКУПНО:	22 језика)	

919 монографских публикација
 + 2 серијске публикације

ПОЗАЈМИЦА

КОРИСНИЦИ:	(услужено корисника)	257
ПОЗАЈМЉЕНА БИБЛИОТЕЧКА ГРАЂА:	(издатих књига) 429 + едукативни материјали (не уносе се сви у Кобис, радне свеске)	

Активности хронолошки:**Јануар**

-Учешће у поставци изложбе Мали принц и припрема за радионице читања на матерњем и страним језицима.

ФЕБРУАР

-Током фебруара организовао су четири програмске активности (две радионице, једно предавање и једна приредба):

-У сарадњи са професорима енгл. језика Јеленом Тицом и Иваном Крсмановић преко ACCSSES програма школе енглеског језика, који реализује Удружење наставника енглеског језика Србије – ELTA организоване су две радионице за децу школског узраста. Написан је скраћени текст о програму ACCSSES и заједно са фотографијама прослеђен за потребе промоције Одељења стране књиге на друштвене мреже.

-Са школом Блекбрд из Чачка, одржана је презентација проф. Горана Арсенијевића о могућностима учења словеначког језика и студирања у Словенији. Одржавање оваквог програма омогућено је, имајући у виду да је главно седиште наше Кобис базе у Марибору (Словенија).

-У организацији Одељења стране књиге и школе Блекбрд, полазници су припремили приредбу на енглеском језику и узели учешћа у програму посвећеном изложби и читању Малог принца.

МАРТ

-Обележен Дан библиотеке, Одељење стране књиге наградило читаоца Калину Некрасов и сарадника школе Блекбрд, професора Ивана Петрића.

-Центар за младе таленте са проф. Данијелом Бугарчић (ученици 7. и 8. разреда) били су гости Одељења стране књиге и упознали се са могућностима коришћења литературе на страним језицима, пошто је циљ њиховог пројекта био писање истраживачког рада на енглеском језику, везаном за енглеско говорно подручје. Том приликом, приказан им је и двојезични филм о раду одељења под називом Након годину дана, кратка панорама.

-Проф. српског језика Јасмина Баралић из ОШ „Вук Караџић“ је са својим ученицима 6. разреда посетила Одељење стране књиге, како би били упознати са књигама које могу користити приликом учења неког од страних језика.

АПРИЛ

-У Одељењу стране књиге је са волонтирањем започео Николас Гринвуд, ученик средње школе са америчког говорног подручја, чије је добро познавање српског и енглеског језика, као и културе и историје два народа, омогућило да активно учествује у

програмским активностима Библиотеке уз препоруку ментора. Волонтер је у Одељењу стране књиге борао на пракси од 7. априла до 20. јуна 2025. год.

-Примљен поклон новијих књига на енглеском језику из Качулица.

МАЈ

-Школа страних језика Little Big Ven, професор Андреа Белопавловић је у Одељењу стране књиге, као и претходних година, одржала радионицу на енглеском језику настављајући се на тему раније започетих радионица и прича из серијала о мачку Pete the Cat...намењеној школском узрасту (3. и 4. разред основне школе). На почетку им је приказан филм о Светом Сави, који је припремио волонтер Николас Гринвуд.

- Припрема и учешће волонтера Николаса Гринвуда у програму за средњошколце на енглеском језику (Гимназија).

ЈУН

- Присуство запосленог завршном програму школе Little Big Ven, у Великој сали и приказ филма о Светом Сави, који је припремио Николас Гринвуд.

- Квиз Читај и скитај... који је током лета био организован у сарадњи Одељења стране књиге и школе Блекбрд, успешно је реализован и извучене су награде.

ЈУЛ

- Прелазак на нову Кобис-програмску верзију.

АВГУСТ

-Одржана радионица под називом Енглески у свету вила и лептира, читамо са Хелен Дорон. Креативну радионицу за најмлађе одржала је Даница Миливојевић и сертификовани предавачи енглеског језика. По први пут, у оквиру Одељења стране књиге, полазници су били узраста од 2 до 6 година.

-У посети Одељењу стране књиге биле су професори енглеског језика Ивана Крсмановић и Лена Тица, заједно са Драганом Обрадовић из Америчке амбасаде Београд.

СЕПТЕМБАР

- Школа Блекбрд је у сарадњи са Одељењем стране књиге одржала презентацију Оксфордских уџбеника. Уџбеници, тј. читанке за полазнике енглеског језика представљене су ученицима основних школа (циљна група су били ученици 6. разреда), који су у великом броју присуствовали овом предавању у Великој сали Библиотеке са својим професорима. Том приликом је најављено такмичење међу школама у виду квиза познавања енглеског. Професори су добили уџбенике из којих ће припремати своје ученике за предстојеће такмичење.

ОКТОБАР

- Одељење стране књиге посетили су ученици четвртог разреда ОШ „Ратко Митровић“ са својом учитељицом и упознали се са фондом стране књиге и могућностима позајмице.

-Одлазак запосленог на 68. Међународни сајам књига због потреба набавке књига за Одељење.

-Организован квиз познавања енглеског језика у организацији Одељења стране књиге и школе Блекбрд под називом „Cambrige Readers Challenge“ припреман из уџбеника енглеског језика (Оксфордски уџбеници). Екипно такмичење две основне школе из Чачака „Милица Павловић“ и „Драгиша Мишовић“ (6. разред) успешно је одржано у Великој сали. Учесници су се савесно припремали за квиз и својим тачним одговорима показали да се у овом узрасту, ипак темељно чита и учи, што је и био циљ програма. Публику су чинили њихови вршњаци, професори и родитељи. Подељене су вредне награде

победницима, свим учесницима и присутнима. Точак среће донео је деци из публике бесплатне курсеве енглеског језика, излете, мајице...

НОВЕМБАР

-Након успешно организованог квиза, Одељење стране књиге посетили су директор школе Блекбрд Љубомир Васојевић и професор енглеског језика Иван Петрић и у знак добре сарадње са Библиотеком уручили поклон – удбенике енглеског језика (А1 и Б1 ниво). Договорено је организовање новог квиза, где би учешће узели ученици и других школа.

-Надзор Народне библиотеке Србије (Добрила Бегенишић и Јелена Бенчић).

ДЕЦЕМБАР

- Обележен Дан Одељења стране књиге гостовањем проф. др Кајоко Јамасаки на тему Јапан : кроз промену духа. Основа предавања је била модернизација живота у Јапану, сагледана из угла књижевности и путовања кроз време. Предавање је било интерактивно, а публику су чинили средњошколци и одрасли. Заједно са Владимиром Симићем израђена су три плаката: позивни и два плаката, на којима је у слици приказан Јапан – Земља излазећег сунца.

У Одељењу стране књиге је на лични захтев, ради бољег и течнијег савладавања српског језика и уз одобрење Установе, боравио два месеца **волонтер Николас Гринвуд**, средњошколац са америчког говорног подручја. Волонтер је, по препоруци ментора, био укључен у бројне активности: рад са корисницима и задуживање књига, одабир кључних речи из периодике, слагање фонда стране књиге, печатење, превођење са српског и енглеског језика, писање приказа књига на страном језику за Букмаркер, упознавање са ученицима Гимназије с обзиром да пише поезију на енглеском језику, учешће у школским и програмима Библиотеке Чачак.

Запослени књиговезац: Александар Пауновић

Запослена на административним пословима: Светлана Петровић

Запослен домар: Ненад Маринковић

Помоћно особље: Загорка Петровић (отишла у пензију у фебруару месецу 2026.)

Слађана Ћурчић

Гордана Ћурђевић

62. Дисово пролеће (2025)

Манифестација Дисово пролеће представља један од најзначајнијих књижевних и културних догађаја у читавој Србији и посвећена је промоцији поезије, једног од најпрефињенијих и најзагонетнијих израза у уметности уопште. Сваке године чувамо успомену на Владислава Петковића Диса, песника српске модерне, чије име носи и Градска библиотека, најстарија установа културе у Чачку. Програми и културна мисија библиотеке усмерени су ка промовисању поезије и подстицању младих стваралаца. Ова годишња манифестација одржава се сваке године у Чачку и околини, а у претходним годинама пројекте и активности „Дисовог пролећа” редовно је подржавало надлежно Министарство културе и информисања и Град Чачак као оснивач. Шездесет друго „Дисово пролеће” одржано је током пролећа 2025. године и окупило је бројне песнике, професоре,

културне посленике, ученике и љубитеље поезије из читаве Србије. Како је објављено на конференцији за медије која је одржана 19. марта у Градској библиотеци у Чачку, песник Небојша Васовић лауреат је Дисове награде за 2025. годину. Председник жирија за доделу Дисове награде, проф. др Миливој Ненин, прочитао је образложење жирија, док је Дејан Ацовић, члан Одбора Манифестације, представио конкурсе расписане поводом 62. Дисовог пролећа. Планиране програме најавила је Маријана Лазић, директор манифестације.

Активности Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” на реализацији 62. Дисовог пролећа отпочеле су у јануару 2025. године када је одржан састанак организационог Одбора (Одбор Дисовог пролећа). Одбор је расписао четири књижевна конкурса (за Награду „Млади Дис”, за есеј о Дисовом стваралаштву, за литерарне радове ученика основних школа Моравичког округа и за литерарне радове ученика средњих школа Моравичког округа). Шездесет друго Дисово пролеће било је веома видљиво у медијском и дигиталном простору. Национални, регионални и локални чачански медији редовно су извештавали са програма. Традиционално, Дисово пролеће прати и богата издавачка делатност Библиотеке, а објављене су следеће публикације: збирка изабраних песама *Свемирска посла* Небојше Васовића, лауреата Дисове награде; збирка *На обалама* Ање Давидовић, лауреата награде Млади Дис, каталог изложбе *Космос нема центар* Николе Пеулића и лист *Дисово пролеће* који је уредила Биљана Раичић.

ПРОГРАМИ 62. ДИСОВОГ ПРОЛЕЋА

– Музичко-поетским програмом групе „Ориендо акустико” отворено је 62. Дисово пролеће у петак, 21. марта у Градској библиотеци Чачак. Владислав Петковић Дис, Милош Црњански, Јован Дучић, Алекса Шантић, Мирослав Антић, Душко Трифуновић, Десанка Максимовић само су нека од наших великих песничких имена на чије стихове је овај бенд компоновао песме. Сви аранжмани рађени су у *ориендо* стилу. Ово музичко-поетско вече било је својеврстан догађај за све љубитеље оригиналних музичких праваца и акустичног звука, као и вече емоција, уметности и ванвременских порука о суштини живота и душе који су у песмама познатих песника сажети.

– Професор, драматург и прозни писац др Миомир Петровић био је гост Градске библиотеке Чачак у петак, 28. марта. О свом животном и професионалном путу, као и о фасцинацији приповедањем и књижевношћу разговарао је са библиотекарком Дејаном Ацовићем. Говорећи о професури и боравку у Уједињеним Арапским Емиратима, што је и тематика романа „Средишња пустиња”, Петровић је истакао колико воли Блиски исток и шта је за њега значио додир са арапским светом. „То је једна литерарна и духовна фасцинација јер изгледа као да живите у огромном огледалу. Ништа се не дешава, чује се увек зујање клима-уређаја, небо је увек плаво, земља је увек сафари боје, мујезин увек у исто време буди и успављује и ви полако почињете да се преиспитујете. Дакле, главна тема је сопство, а познато је, што дуже гледаш у амбис, амбис ће све дуже гледати у тебе”. Гост је најавио и свој нови роман на коме још увек ради и који се бави потпуно другом тематиком –предратним Београдом и чувеним глумцем немог филма као средишњим ликом.

– Поводом Међународног дана дечје књиге Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” организовала је у среду, 2. априла 2025. године промоцију романа за младе „Шарена” завичајне ауторке Александре Мишић. Програми, које је модерирао

библиотекар Дубравка Илић, одржани су у ОШ „Татомир Анђелић” у Мрчајевцима и ОШ „22. децембар” у Доњој Трпчи, а у оквиру 62. Дисовог пролећа. Публикација која је представљена пред више од 80 основаца, иначе је награђена на 8. Читалачком маратону издавачке куће „Клет” на 67. Међународном сајму књига у Београду.

– „Жена која зауставља сатове”, најновији наслов проф. др Корнелија Кваса представљен је публици у оквиру програма манифестације 62. Дисово пролеће у петак, 4. априла. Осим аутора о књизи су говорили др Ана Радовић Фират и др Мирко Дрманац.

– Роман „НГДЛ” аутора Маринка Арсића Ивкова, добитника НИН-ове награде за 2024. годину представљен је у Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис” у среду 9. априла. О награђеном роману веома похвално је говорио председник НИН-овог жирија, проф. др Александар Јерков, универзитетски професор, теоретичар, историчар књижевности и управник Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” у Београду. „Постоје теме које привлаче, мноштво књига о ратовима, али да имате овакав комички одмак, то је ретко. Овде се наша култура и књижевност одваја од те ратне трауме, и то је жирију био један важан поетички разлог. Видна је културолошка диспозиција да се комички изрази, а то је један од најређих израза и у српској књижевности и у књижевности Европе.” Споменути програм у оквиру 62. Дисовог пролећа водила је библиотекарка Марина Белић.

– Поетска збирка „Брза пошта” Слободана Јовића, овенчана престижном Наградом „Меша Селимовић”, представљена је чачанској публици у среду, 16. априла, у оквиру програма 62. Дисовог пролећа. О књизи је говорио уредник издања, књижевни критичар Никола Маринковић, док је присутне у Јовићев поетски свет увела библиотекар и водитељ програма, Биљана Раичић. Песник је у неколико наврата читао своје лирске минијатуре о малим, али значајним гестовима љубави и патњама обичних људи, оставивши снажан утисак на публику.

– „Тријумвират – орфичке повести”, нови роман Чачанина Сава Стијеповића, представљен је у среду 23. априла у Градској библиотеци у Чачку у оквиру програма 62. Дисовог пролећа. О роману који је добио Награду „Димитрије Митриновић”, престижно признање за најбоља уметничка остварења у претходној години, осим аутора говорили су и проф. српске књижевности и језика Слободан Николић, класични филолог Дејан Ацовић и библиотекар Исидора Ђоловић. Роман је објавила Издавачка кућа „Дерета” 2024. године, уочи 67. Међународног београдског сајма књига. Током вечери, прича о овом роману оставила је дубок утисак на све присутне љубитеље квалитетне писане речи. Могло се закључити како ова ширина стилова и значења „Тријумвирата” потврђује да књижевност и даље живи, пружајући нам нове погледе на свет и инспиришући нас да размишљамо дубље и даље.

– Двориште Библиотеке засијало је младалачком енергијом у уторак, 29. априла, када се више од стотину средњошколаца окупило на „Дисовизији 2025” – поетско-музичком колажу који већ више од 15 година представља незаобилазни део Дисових свечаности. Први део вечери био је посвећен представљању поетске збирке „Осим шумског пожара” Симоне Дмитровић. Након тога, проф. чачанске Гимназије Ана Ранђић са својим ученицима Аријаном Софијом Тимотијевић, Наталијом Ђурчић, Матејом Бошковићем и гостом Николасом Гринвудом подсетила је публику на снагу песничке речи и на то „колико смо сви повезани у чудесној *Песми*, коју људи испишују сопственом крвљу, мастилом, корацима, муклом тишином или како год”. Овогодишња „Дисовизија” показала

је да поезија и данас има снагу да окупи, надахне и повеже – и младе и оне нешто старије – у простору где реч добија свој пуни смисао. Управо у томе лежи трајна вредност овог програма, у преношењу песничке искре и живој емоцији која траје и гради будуће ствараоце.

– У среду 30. априла у Дисовом завичају одржан је већ традиционални програм који је по шести пут окупио ученике неколико основних школа. Овај догађај представља прави празник читања где ученици показују колико читају и познају актуелну домаћу и страну литературу намењену младима. Наставник српског језика и књижевности Зорица Ђаковић и библиотекар Дубравка Илић осмислили су овај едукативни програм с намером да подстакну младе да долазе у библиотеку, да више читају, да што лепше пишу и негују свој матерњи језик. У реализацији квиза „Трагом прочитаних књига” учествовале су и наставнице Катарина Драгутиновић, Славица Вукајловић, Јована Милић, као и стални сарадник Дејан Славковић. У програму који је водила Дубравка Илић а модерирала Зорица Ђаковић, три екипе ученика виших разреда такмичиле су се у познавању књижевности. Победничку титулу однела је екипа „Дисовци” из Заблаћа, у саставу: Јана Јевтовић, Јана Дробњак, Андреа Смиљанић и Ирена Дробњак, који су показали да имају изузетно развијене читалачке навике. Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” из Чачка обогатила је овај догађај доделивши свим учесницима захвалнице као подсетник на важност читања и дружења.

– У четвртак, 8. маја у простору Градске библиотеке у Чачку одржано је дивно дружење песника за децу Бранка Стевановића са ученицима основних школа „Др Драгиша Мишовић”, „Ратко Митровић”, „Милица Павловић” и „Филип Филиповић”. Он им се том приликом представио стиховима из својих најновијих књига „Благо нама са животињама” и „Нешто лично и томе слично”. Овај догађај који је одржан у оквиру 62. Дисовог пролећа окупио је преко 220 основаца који су са великим интересовањем пратили песника у забавној шетњи кроз природу, дивљину и питомину, а онда и кроз своја размишљања, недоумице и загонетке.

– Да је завичај највиша тачка света потврдила је свечана академија која је одржана поводом отварања Библиотеке целине Бранка В. Радичевића и 100 година од рођења славног Мачисте у среду, 14. маја у Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис”. Најстарија установа културе у Чачку, у циљу трајног очувања, заштите и доступности и даљег проучавања свестраног и обимног стваралаштва Радичевића добила је пре четири године његову личну библиотеку, предмете, рукописе и уметничка дела која је на свечаности представљена јавности. О сакупљачу и ствараоцу чудесних речи, беседничару, књижевнику, али и о планском и систематичном формирању Библиотеке целине говорили су др Драган Хамовић и библиотекар саветници Оливера Недељковић и др Богдан Трифуновић. Поводом великог јубилеја и отварања Библиотеке целине у вечерњим сатима је одиграна монодрама према мотивима Радичевићевог дела „Сујеверице и друге речи”, у извођењу драмске уметнице Марије Кнежевић и режији Дејана Цицмиловића.

– Пројекција документарног филма „Трагови”, који је посвећен Бранислави Малтез (1949–1999), првој добитници Награде „Млади Дис”, одржана је 20. маја у Градској библиотеци Чачак у оквиру програма манифестације 62. Дисово пролеће. Након филмске представе уприличен је разговор са Душаном Даријевићем и Иваном Пајић о филму и о животу и делу песникиње која је оставила значајан траг не само у локалној култури.

– Предавање намењено средњошколцима под насловом „Читамо љубав” одржано је у петак, 23. маја у Градској библиотеци Чачак. О љубави као покретачкој сили у уметности и животу говорили су уважени гости из Босне и Херцеговине – проф. др Мевлида Ђувић, професорка на Универзитету у Тузли, и мр Амел Суљић, професор босанског језика из Приједора.

– Програмом „Лирске орбите” у београдском Удружењу „Крокодил” публици је у уторак, 27. маја представљен овогодишњи лауреат Дисове награде Небојша Васовић, као и добитници Награде „Млади Дис” и Награде за есеј о Дисовом стваралаштву. Такође, промовисана је Манифестација, као и публикације које је Градска библиотека Чачак издала током 62. Дисовог пролећа. Маријана Лазић представила је програмски сегмент овогодишње Манифестације, као и целокупну издавачку делатност која прати 62. Дисово пролеће. Подсетила је на сталне активности Библиотеке, представљања књига, програме намењене публици различитих интересовања и узраста, обележавања важних јубилеја и дружења са писцима, као и на одличну сарадњу са издавачким кућама. Најавила је низ програма који ће уследити у наредном периоду поводом отварања библиотеке целине Бранка В. Радичевића којим је обележено сто година од рођења великог завичајног песника.

– И прошле године, завичај Владислава Петковића Диса постао је инспиративна позорница младим ствараоцима у завршници 62. Дисовог пролећа. У школи у Заблаћу, која поносно носи име великог песника и просветну делатност обавља дуже од два века, у четвртак 29. маја уручене су награде ученицима за најуспешније поетске и прозне радове настале у оквиру литерарних конкурса ове Манифестације.

На конкурсе које су расписали Одбор Дисовог пролећа и Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” пристигло је укупно 209 радова из 26 основних и средњих школа Моравичког округа. Признања је уручио песник Небојша Васовић, овогодишњи добитник Дисове награде, који је истакао да је импресиониран интересовањем младих за стваралаштво и књижевност – нечим што је, како је рекао, тешко замисливо у Канади, где одавно живи. Промислила завршница Дисовог пролећа у Заблаћу показала је да поезија и лепота речи живе у срцима младих – тихих, али храбрих стваралаца који свет посматрају са више љубави, дубине и наде. У атмосфери испуњеној стиховима, осмесима и аплаузима, родила се и вера да ће ова поетска искра, запаљена у детињству, наставити да гори и обликује неке нове, боље светове.

– Под окриљем Градске библиотеке Чачак поетска светковина која истрајава већ 62 године, у петак, 30. маја употпуњена је завршним програмом Манифестације која носи име Диса – трагички озареног средишта поезије прошлих времена, али и нашег доба. Да песме могу стварати космос истакунуто је приликом отварања изложбе у Галерији која је посвећена овогодишњем лауреату Небојши Васовићу, а потом је у Великој сали уследила академија на којој су додељене награде добитницима овогодишњих Дисових свечаности. Песмом „Ожиљци” у интерпретацији глумца Душана Вукашиновића започет је програм, а потом је о изложби „Космос нема центар” и истоименом каталогу говорио аутор Никола Пеулић, указујући да су они својеврсни минијатурни архив и путоказ за даље читање Васовићеве поезије. „И Дис и Васовић припадају оној линији српске поезије која мисли из руба, из сенке, из слутњи, из оних предела песничког бића где се језик као такав не разуме, већ изнова осмишљава и ствара”, казао је Пеулић. За дизајн плаката и каталога био је задужен Миленко Савовић. Изложбу је отворио члан жирија Александар Костадиновић, а посебан тон овом делу програма дао је Небојша Васовић који је, уз захвалност аутору за

оригиналост поставке, говорио стихове својих песама „Успех у Србији” и „Што воле перфекцију”. Публику је, кроз овај део програма, водила библиотекар Марина Белић. Окосницу вечери чинила је додела Дисове награде за 2025. годину. Песник *изгнаник* се пре више од пола века поезијом вратио у свој завичај, а награда са његовим именом условила је повратак на одређено време у Србију, песника биографске двојности Небојше Васовића. Због чега је дело овог песника, које садржи „дах бунта, непристајања и пркоса” завредило признање са именом великог Диса, саопштио је члан жирија Александар Костадиновић. Он је у уводном делу програма рекао да му је необично драго што се жири определио за Васовића јер тај његов бескомпромисни отпор, та његова политичка некоректност може се лако повезати са аутсајдерском позицијом Владислава Петковића Диса као аутора песме „Наши дани”. Повељу Небојши Васовићу предала је Маријана Лазић, директор Манифестације, а у име покровитеља Града Чачка новчани део Дисове награде уручио му је помоћник градоначелника Мирослав Петковић. Захваљујући запосленима у Библиотеци који су учествовали у организацији поетске светковине, лауреат се осврнуо и на рад жирија и одлуку о признању. Васовићев критички став према савременом друштву преточен је у песнички исказ у коме се он језички вешто поиграва аутоиронијом, иронијом, црним хумором, а он је то и потврдио читајући своје стихове. Након свечане академије коју је водила библиотекар Тања Вуковић, уследио је концерт „Најбоље од цеза” цез певачице Јелене Јововић којим је завршено 62. Дисово пролеће.

РЕЗУЛТАТИ ЛИТЕРАРНОГ КОНКУРСА ЗА РАДОВЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА

На конкурс за литерарне радове ученика основних школа Моравичког округа, расписан у оквиру 62. Дисовог пролећа стигло је 147 поетских и прозних радова из 21 школе: „Филип Филиповић“, „Милица Павловић“, „Др Драгиша Мишовић“, „Вук Караџић“, „Танаско Рајић“ и „Свети Сава“ из Чачка, „Владислав Петковић Дис“ из Збља, „Татомир Анђелић“ из Мрчајеваца, „ Степа Степановић“ из Горње Горевнице, „Бенерал Марко Ђ. Катанић“ из Бреснице, „Момчило Настасијевић“, „Свети Сава“, „Краљ Александар I“ из Горњег Милановца и издвојеног одељења ове Школе из Брђана, „Академик Миленко Шушић“ из Гуче, „Кирило Савић“ из Ивањице, „Сретен Лазаревић“ из Прилика, „Вучић Величковић“ Међуречје, „Мићо Матовић“ Катићи и из издвојеног одељења ове Школе у Мочиоцима, као и „Милан Благојевић“ из Лучана.

Жири наставника српског језика и књижевности, који су чинили: Ружа Пурић, председник (ОШ „Свети Сава“, Горњи Милановац), Верица Костић, члан (ОШ „Сретен Лазаревић“, Прилике) и Марија Ђаловић, члан (ОШ „Свети Сава“, Чачак) на седници одржаној 8. маја 2025. године једногласно је донео одлуку да награди и похвали следеће ученике:

МЛАЂИ УЗРАСТ-ПОЕЗИЈА:

Прва награда: Софија Ђаловић, IV разред, ОШ „Филип Филиповић“, Чачак, за песму „Тајни замак“

Друга награда: Теодора Стојковић, III разред, ОШ „Мићо Матовић“ Катићи, за песму „Другарство“

Трећу награду деле: Дуња Глишић, IV разред, ОШ „ Степа Степановић“ Горња Горевница, за песму „Најдража моја“

и Михаило Луковић, IV разред, ОШ „Котража“ из Котраже, за песму „Мој пролећни дан“

Похвала: Урош Видојевић, III разред, ОШ „Бенерал Марко Ђ. Катанић“, Бресница, за песму „Мој крај“

МЛАЂИ УЗРАСТ-ПРОЗА:

Прва награда: Ђурђа Швабић, IV разред, ОШ „Милица Павловић“, Чачак, за рад „Тајна магичне будућности“

Друга награда: Вања Дуканац, III разред, ОШ „Котража“ из Котраже, за рад „Јесен у мом крају“

Трећа награда: Василије Павићевић, II разред, ОШ „Момчило Настасијевић“, Горњи Милановац, за рад „Моја мама“

СТАРИЈИ УЗРАСТ-ПОЕЗИЈА:

Прва награда: Емилија Костић, VIII разред, ОШ „Сретен Лазаревић“, Прилике, за песму „Најлепше српске речи“

Друга награда: Кристина Бајовић, VIII разред, ОШ „Сретен Лазаревић“, Прилике, за песму „Потомак сам славних предака“

Трећу награду деле: Меланија Вучинић, VIII разред, ОШ „Татомир Анђелић“, Мрчајевци, „Руке које граде свет“

и Миња Миковић, V разред, ОШ „Танаско Рајић“, Чачак, за песму „Љубав“

Похвале: Лазар Чутовић, VII разред, ОШ „Свети Сава“, Горњи Милановац, за песму „Мој завичај“

Јана Јевтовић, V разред, ОШ „Владислав Петковић Дис“ Заблаће, за песму „Златибор“

Николина Радуловић, V разред, ОШ „Танаско Рајић“, Чачак, за песму „Наслеђе“

СТАРИЈИ УЗРАСТ-ПРОЗА:

Прва награда: Дуња Бјелић, VII разред, ОШ „Танаско Рајић“, Чачак, за рад „Лептир који не одустаје“

Друга награда: Теодора Крупез, V разред, ОШ „Вук Караџић“, Чачак, за рад „Мостови“

Трећа награда: Ива Рађеновић, V разред, ОШ „Вук Караџић“, Чачак, за рад „Лепоте моје Србије“

Похвале: Ива Крнетић, VIII разред, ОШ „Свети Сава“ Чачак за радове „На животном раскршћу“ и „Збогом мојих петнаест година“ и

Виктор Гачановић, VIII разред, ОШ „Краљ Александар I“, Горњи Милановац, за рад „Живот“.

Жири посебно је похвало ОШ „Сретен Лазаревић“ из Прилика, за велики број квалитетних радова приспелих на конкурс.

РЕЗУЛТАТИ ЛИТЕРАРНОГ КОНКУРСА ЗА РАДОВЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА

На конкурс за литерарне радове ученика средњих школа расписан поводом 62. Дисових свечаности, стигла су 62 поетска и прозна рада из пет средњих школа Моравичког округа: Гимназије, Медицинске, Прехрамбено-угоститељске и Машинско-саобраћајне-одељења Уметничке школе из Чачка, као и Гимназије из Ивањице.

Жири наставника српског језика и књижевности, који су чинили: Биљана Ајдачић, председник, (Гимназија, Ивањица), Неда Пуношевац, члан, (Средња школа „Драгачево“, Гуча) и Јелена Ружић, члан, (Прехрамбено-угоститељска школа, Чачак), на седници одржаној 8. маја 2025. године, једногласно је одлучио да награди и похвали у области поезије следеће ученике:

Прва награда: Наталија Богдановић, IV разред, Гимназија, Чачак, за песме „Вечера“ и Путопис“

Друга награда: Лука Милосављевић, IV разред, Медицинска школа, Чачак, за песму „Антиподи“

Трећа награда: Душан Вујиновић, III разред, Гимназија, Чачак, за песму „Свет, данас“

Похвала: Михаило Ђуровић, IV разред, Прехрамбено-угоститељска школа, Чачак, за песму „Благослов вечног пламена – Искра прометеја“

У области прозе награђени су и похваљени:

Прва награда: Милена Тошић, III разред, Медицинска школа, Чачак, за рад „Прецима“

Друга награда: Исидора Ђуреин, III разред, Гимназија, Чачак, за рад „Фотографија у новчанику“

Трећа награда: Страхиња Марковић, II разред, Гимназија, Ивањица, за рад „Човек не може да открије нове океане ако нема храбрости да обалу изгуби из вида“ (А. Жид)

Похвала: Сара Станојковић, III разред, Гимназија, Чачак, за рад „кавез је кренуо у потрагу за птицом“.

Жири је за највећи број пристиглих радова похвалио Прехрамбено-угоститељску школу из Чачка.

НАЈБОЉИ ЕСЕЈ О ДИСОВОМ СТВАРАЛАШТВУ

Седам есеја пристигло је на овогодишњи Конкурс за најбољи есеј о песнику Владиславу Петковићу Дису. Жири у саставу: Милан Алексић (председник), Исидора Ђоловић и Никола Маринковић издвојио је три есеја. Прва награда припада есеју под насловом „Поглед меланхолика: Политизација мистичког у `Утопљеним душама` Владислава Петковића Диса” (шифра: арлекино) аутора Павла Зељића из Липничког Шора, друга награда се додељује есеју под насловом „У туђини: Егзил у ратној лирици Владислава Петковића Диса” (шифра: Аурелијано) аутора Лазара Букумировића из Бреснице код Чачка, а трећу награду је освојио есеј под насловом „Апологија песничком девичанству: Маријански импулс Дисовог мотива `Очи изван сваког зла`” (шифра: 13649) аутора Ђорђа Ђурђевића из Крагујевца.

Жири једногласно сматра да есеј „Поглед меланхолика: Политизација мистичког у `Утопљеним душама` Владислава Петковића Диса” заслужује прву награду јер својим приступом одабраној теми даје шири контекст и показује сопствено тумачење појединих особености Дисове поетике. Аутор своју пажњу усмерава на Дисово стваралачко ослањање на меланхолично искуство и специфичан осврт на егзистенцијалну тематику, веома важну у његовом песништву. Меланхолично искуство песника утиче и на поимање језика и оно бива више окренуто музичком, односно мелодија задобија знатно већу улогу у стварању песама. Аутор у есеју износи став о дубини конфликта *између друштвене улоге уметника и његовог самотумачења, или између оног што је уметник по себи и оног што је за себе закључујући како се у Дисовом песништву одвија дезинтеграција предметности и појављује интерес за певањем о огољеној материји која привлачи али и *сладострасно ужасава*.*

Другопласирани есеј „У туђини: Егзил у ратној лирици Владислава Петковића Диса” доноси поглед на Дисове песме настале током Великог рата и показује специфичности доживљаја изгнанства у којем се идентитет песничког субјекта стално изнова преиспитује и редефинише. У исто време аутор наглашава промене Дисовог песничког поступка и оцртава измене његове поетике које су јасно видљиве упркос релативно малом броју песама насталим у ратним годинама.

Трећа награда се додељује есеју „Апологија песничком девичанству: Маријански импулс Дисовог мотива `Очи изван сваког зла`” у којем аутор анализира Дисово песништво, на првом месту песме „Прва звезда” и „Можда спава” полазећи од

претпоставке да се мотиви повезани са Богородицом могу наћи и у песмама које не певају о њој.

И овогодишњи конкурс за најбољи есеј о Дисовом стваралаштву показује да је млади проучаваоци српске књижевности песничтво Владислава Петковића Диса препознају као веома важно за савремено српско песничтво, као и да се великим књижевним делима тумачење увек може изнова враћати и пронаћи нову потврду њихове класичности.

НАГРАДА „МЛАДИ ДИС” АЊЕ ДАВИДОВИЋ

На овогодишњи конкурс за награду „Млади Дис” пристигло је 15 рукописа песничких књига.

Стручни жири у саставу Надија Реброња (председница), Дамир Јоцић и Бојан Марковић (чланови), у шири избор уврстио је рукописе: *Небо којем недостаје кичма* (шифра „Ојлеров идентитет”) аутора Симеона Церовине из Београда, *Океан у брдима* (шифра „Глосатор са Тасоса”) аутора Милана Тодоровића из Смедерева, *Телетекст* (шифра „Чипс”) аутора Емилије Вучићевић из Горњег Милановца, *На обалама времена* (шифра „Краковљеви романи”) ауторке Ање Давидовић из Београда и *Наша Матка* (шифра „Axis Mundi”) ауторке Ангелине Животић из Петровца на Млави. Након пажљивијег разматрања, у ужем избору за награду нашла су се три рукописа: *Океан у брдима* („Глосатор са Тасоса”), *Телетекст* („Чипс”), *На обалама времена* („Краковљеви романи”).

Жири је закључио да треба похвалити сва три рукописа јер указују на квалитет и изразити таленат, али откривају и неке недостатке уобичајене за прве књиге младих песника. Након усаглашавања, једногласна одлука жирија је да награду „Млади Дис” за 2025. годину добије песничка збирка *На обалама времена* под шифром „Краковљеви романи”, ауторке Ање Давидовић.

Награђени рукопис издваја се као зрелији од осталих песничких збирки пристиглих на конкурс. Аутор показује таленат, иновативност и песничку луцидност. Иако је грађен на читалачком искуству, рукопис *На обалама времена* не алудира директно на своје узор, већ настоји да истражује нове песничке светове, преиспитујући стварност и савремени тренутак, често и кроз суптилни друштвени ангажман, што је битна особеност ових песама. У вези са овим је критика стварности, која није пренаглашена, већ је, углавном, грађена емпатијски и проистиче из значењских нијанси ликова са маргина, на којима песме почивају.

САЈАМСКА ПРОМОЦИЈА ИЗДАЊА 62. ДИСОВОГ ПРОЛЕЋА

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” учествовала је на 68. Међународном сајму књига у Београду, где је у Сали „Бранко Ћопић” у уторак 28. октобра уприличила представљање својих издања и лауреата манифестације Дисово пролеће. Небојша Васовић, овогодишњи добитник Дисове награде, није могао да присуствује промоцији због објективне спречености, али је представљена његова поезија као и збирка „Свемирска посла” издата под бројем 49 у едицији *Књига госта* као књига песама добитника. О значају Васовићевог песничтва говорио је Никола Пеулић, аутор изложбе и каталога посвећених лауреату, истичући његов утицај на српску лирику и традицију. „Васовић спаја духовитост и иронију са егзистенцијалном и метафизичком мишљу, крећући се између свакодневице и космоса, између личног и универзалног. Његови стихови, прожети хумором, цитатима, пародијом и филозофским отклоном, истовремено су и лирски и сатирични, и свакодневни и постмодерни. У песмама које се крећу од дунавских чунова до

винарија Торонта, Васовић показује да је поезија и даље најслободнији простор људског духа. Поговор Бориса Лазића додатно расветљава поетички контекст књиге, смештајући „Свемирска посла” у живу традицију Дисовог поетског надахнућа и модерне ироније”, истакао је Пеулић. Осим престижне Дисове награде, Градска библиотека од 1979. године додељује и награду младом неафирмисаном песнику за рукопис за прву књигу. Овогодишња добитница Награде „Млади Дис” Ања Давидовић је управо на 68. Сајму књига имала своје прво представљање публици са збирком песама „На обалама”, која је објављена као 44. по реду у едицији *Токови* Градске библиотеке Чачак. Истакла је своје велико узбуђење и част због добијања Награде „Млади Дис”, што за њу представља изазов и инспирацију за будући рад. Казивала је своје стихове и приближила присутнима структуру и циклусе награђене збирке. „Мото збирке је Дунав. Увек се враћамо тој великој реци као непревазиђеној инспирацији”, нагласила је Ања Давидовић уз захвалност свима који су јој помогли у настајању овог првенца. Председница жирија за доделу Награде „Млади Дис”, др Надија Реброња, осврнула се на значај и квалитет поезије Ање Давидовић и указала на дубоке теме које обрађује. „Прва књига ове младе песникиње указује на таленат, иновативност и песничку луцидност. Иако је грађена на читалачком искуству, књига „На обалама” не алудира директно на своје узоре, већ настоји да истражује нове песничке светове, преиспитујући стварност и савремени тренутак, често и кроз суптилни друштвени ангажман, што је битна особеност ових песама. У вези са овим је критика стварности која није пренаглашена, већ је, углавном, грађена емпатијски, и проистиче из значењских нијанси ликова са маргина, на којима песме почивају”, нагласила је Реброња. Биљана Раичић, главни и одговорни уредник листа „Дисово пролеће”, представила је ово најдуговечније периодично гласило које Библиотека као издавач потписује од 1971. године, као и концепцију и садржај овог 56. броја.

Овим програмом заокружена је промоција 62. Дисовог пролећа, која је потврдила да је Матифестација место сусрета различитих генерација, дијалгога традиције и нових гласова српске књижевности. Програм шездесет другог Дисовог пролећа је, са једне стране, додатно учврстио културолошки значај ове Манифестације, а са друге потврдио њену способност да окупи и повеже различите уметничке изразе, публику и разнородне садржаје у једну кохерентну целину.

Директор Маријана Лазић – обавезе и активности у 2025. години

Током 2025. године, директорка Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ у Чачку у потпуности је спроводила своје законске и Статутом утврђене надлежности и одговорности. Организовала је и руководила радом Библиотеке, обезбеђујући законитост пословања и ефикасно спровођење програма рада. Планирала је и усмеравала развој библиотечко-информационе делатности, пратила реализацију финансијских и стручних планова и рад организационих јединица, као и унапређење библиотечких фондова и услуга.

Посебна пажња посвећена је заштити старе и ретке грађе, развоју завичајне колекције и очувању културног наслеђа. Директорка је такође развијала сарадњу са образовним, културним и другим институцијама, као и са појединцима у локалној заједници, доприносећи јачању културног и образовног живота града Чачка. Извештаје о раду и финансијском пословању редовно је подносила оснивачу и Управном одбору Библиотеке.

Реч директорке Маријена Лазић

Библиотека је најстарија установа културе у граду, са поносом носи име великог песника Владислава Петковића Диса. Свакодневно чува писану реч, знање, културу и све оне вредности које су сабране у књигама, а стоје међу зидовима, на полицама и преноси их генерацијама. Чувајући књиге из детињства наших родитеља, а сада су доступне нашој деци, библиотеке граде мостове и спајају генерације које у данашњем свету убрзаног технолошког развоја изгледају неспојиво. Поносни што су наши корисници најразличитијег узраста па је примарни циљ да квалитетним садржајима привучемо и задржимо још већи број задовољних корисника и сарадника, јер на тај начин доприносимо свеопштем добру наше заједнице. То су оснивачи првог читалачког друштва и имали па уму када су започели своју племениту мисију пре нешто мање од 180 година.

До сада смо доказали да библиотека није само место где се позајмљују књиге. Она је простор сусрета, учења, разговора, стварања и размене идеја. Она је дом свима који верују да свака прочитана страница отвара нови свет. Ова установа живи и постоји захваљујући људима – онима који у њој раде и онима који јој се увек и изнова враћају стварајући динамично окружење током целе године.

11.03.2026.

Извештај саставила:
Маријана Лазић, директор

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА
"ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС" ЧАЧАК

ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ

ПОСЛОВАЊУ

УСТАНОВЕ ЗА 2025. годину

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ИЗ СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЗА 2025 ГОДИНУ

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак

Раздео 11; Глава 02; Подекономска класификација 00; функционална класификација 820
јединствени број буџетског корисника 04870

програмска класификација	број апропријације	економска класификација	О П И С	План расхода и	Реализација	Процент остварења
				издатака, и прихода	расхода и издатака, и прихода	
				из средства буџета 2025		
Градска библиотека "Владислав Петковић Дис"				88,122,552.00	78,295,293.67	88.85%
Чачак - Расходи и издатци:						
УСТАНОВА У КУЛТУРИ						
ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ						
1201	Функционисање локалних установа културе			78,790,552.00	71,924,825.09	91.29%
1201-0001	Функционисање локалних установа културе			78,790,552.00	71,924,825.09	91.29%
182/0	411000	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)		47,524,339.00	47,432,424.59	99.81%
	411100	Плате, додаци и накнаде запослених		47,524,339.00	47,432,424.59	99.81%
183/0	412000	Социјални доприноси на терет послодавца		7,201,213.00	7,186,012.64	99.79%
	412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање		4,752,434.00	4,743,242.67	99.81%
	412200	Допринос за здравствено осигурање		2,448,779.00	2,442,769.97	99.75%
184/0	413000	Накнаде у натури		180,000.00	159,120.00	88.40%
	413100	Накнаде у натури		180,000.00	159,120.00	88.40%
185/0	414000	Социјална давања запосленима		2,200,000.00	1,716,848.67	78.04%
	414100	Исплата накнада за време одсуствовања с посла на терет фондова		250,000.00	0.00	0.00%
	414200	Расходи за образовање деце запослених		260,000.00	237,944.44	91.52%
	414300	Отпремнине и помоћи		1,250,000.00	1,132,405.50	90.59%
	414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице		440,000.00	346,498.73	78.75%
186/0	415000	Накнаде трошкова за запослене		1,710,000.00	1,497,042.04	87.55%
	415100	Накнаде трошкова за запослене		1,710,000.00	1,497,042.04	87.55%
187/0	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи		4,340,000.00	3,167,648.42	72.99%
	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи		4,340,000.00	3,167,648.42	72.99%
188/0	421000	Стални трошкови		9,530,000.00	6,675,381.76	70.05%
	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга		280,000.00	84,636.45	30.23%
	421200	Енергетске услуге		7,360,000.00	5,258,656.30	71.45%
	421300	Комуналне услуге		845,000.00	628,693.40	74.40%
	421400	Услуге комуникација		385,000.00	285,153.61	74.07%
	421500	Трошкови осигурања		500,000.00	299,262.00	59.85%
	421600	Закуп имовине и опреме		110,000.00	75,780.00	68.89%
	421900	Остали трошкови		50,000.00	43,200.00	86.40%
190/0	423000	Услуге по уговору		2,525,000.00	1,737,948.74	68.83%
	423100	Административне услуге		1,035,000.00	753,065.51	72.76%
	423200	Компјутерске услуге		180,000.00	87,490.40	48.61%
	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених		100,000.00	50,700.00	50.70%
	423400	Услуге информисања		140,000.00	79,118.33	56.51%
	423500	Стручне услуге		300,000.00	218,927.40	72.98%
	423600	Услуге за домаћинство и угостителство		120,000.00	29,130.00	24.28%
	423700	Репрезентација		400,000.00	345,917.10	86.48%
	423900	Остале опште услуге		250,000.00	173,600.00	69.44%
191/0	424000	Специјализоване услуге		720,000.00	649,047.49	90.15%
	424200	Услуге образовања, културе и спорта		280,000.00	210,886.49	75.32%
	424300	Медицинске услуге		440,000.00	438,161.00	99.58%
192/0	425000	Текуће поправке и одржавање		1,350,000.00	647,967.05	48.00%
	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката		1,000,000.00	453,856.00	45.39%
	425200	Текуће поправке и одржавање опреме		350,000.00	194,111.05	55.46%
193/0	426000	Материјал		1,180,000.00	748,123.80	63.40%
	426100	Административни материјал		135,000.00	100,280.84	74.28%
	426400	Материјал за саобраћај		200,000.00	160,000.00	80.00%

програмска класификација	број апропријације	економска класификација	О П И С	План расхода и издатака, и прихода	Реализација расхода и издатака, и прихода	Процент остварења
				из средства буџета 2025		
		426600	Материјал за образовање, културу и спорт	180,000.00	118,466.01	65.81%
		426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	415,000.00	281,108.12	67.74%
		426900	Материјали за посебне намене	250,000.00	88,268.83	35.31%
194/0		482000	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	105,000.00	88,071.50	83.88%
		482100	Остали порези	85,000.00	75,481.50	88.80%
		482200	Обавезне таксе	20,000.00	12,590.00	62.95%
195/1		485000	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	225,000.00	219,188.39	97.42%
		485100	Остале накнаде штете	225,000.00	219,188.39	97.42%
1201-0002			Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва	6,805,000.00	5,438,296.38	79.92%
199/0	422000		Трошкови путовања	770,000.00	751,439.85	97.59%
	422100		Трошкови службених путовања у земљи	730,000.00	719,084.99	98.50%
	422100		Трошкови службених путовања у земљи	40,000.00	32,354.86	80.89%
200/0	423000		Услуге по уговору	3,480,000.00	2,911,364.82	83.66%
	423200		Компјутерске услуге	120,000.00	49,200.00	41.00%
	423400		Услуге информисања	1,200,000.00	1,074,660.00	89.56%
	423500		Стручне услуге	1,400,000.00	1,172,968.14	83.78%
	423600		Услуге за домаћинство и угостителство	200,000.00	138,750.03	69.38%
	423700		Репрезентација	460,000.00	416,786.65	90.61%
	423900		Остале опште услуге	100,000.00	59,000.00	59.00%
201/0	424000		Специјализоване услуге	600,000.00	357,850.00	59.64%
	424200		Услуге образовања, културе и спорта	600,000.00	357,850.00	59.64%
203/0	426000		Материјал	255,000.00	55,710.96	21.85%
	426100		Административни материјал	5,000.00	0.00	0.00%
	426600		Материјал за образовање, културу и спорт	250,000.00	55,710.96	22.28%
204/0	515000		Нематеријална имовина	1,700,000.00	1,361,930.75	80.11%
	515100		Нематеријална имовина	1,700,000.00	1,361,930.75	80.11%
1201-4009			Пројекат: Установе културе-сопствени приходи	2,527,000.00	932,172.20	36.89%
210/0	413000		Накнаде у натури	100,000.00	91,000.01	91.00%
	413100		Накнаде у натури	100,000.00	91,000.01	91.00%
211/0	414000		Социјална давања запосленима	180,000.00	0.00	0.00%
	414100		Исплата накнада за време одсуствовања с посла на терет фондова	180,000.00	0.00	0.00%
212/0	415000		Накнаде трошкова за запослене	15,000.00	0.00	0.00%
	415100		Накнаде трошкова за запослене	15,000.00	0.00	0.00%
213/0	416000		Награде запосленима и остали посебни расходи	300,000.00	296,888.89	98.96%
	416100		Награде запосленима и остали посебни расходи	300,000.00	296,888.89	98.96%
214/0	421000		Стални трошкови	51,000.00	0.00	0.00%
	421100		Трошкови платног промета и банкарских услуга	28,000.00	0.00	0.00%
	421200		Енергетске услуге	6,000.00	0.00	0.00%
	421400		Услуге комуникација	17,000.00	0.00	0.00%
215/0	422000		Трошкови путовања	172,000.00	77,473.27	45.04%
	422100		Трошкови службених путовања у земљи	132,000.00	77,473.27	58.69%
	422200		Трошкови службених путовања у иностранству	40,000.00	0.00	0.00%
216/0	423000		Услуге по уговору	1,233,000.00	433,420.01	35.15%
	423300		Услуге образовања и усавршавања запослених	44,000.00	40,000.00	90.91%
	423400		Услуге информисања	310,000.00	0.00	0.00%
	423500		Стручне услуге	343,000.00	0.00	0.00%
	423600		Услуге за домаћинство и угостителство	264,000.00	136,055.00	51.54%
	423700		Репрезентација	217,000.00	207,365.01	95.56%
	423900		Остале опште услуге	55,000.00	50,000.00	90.91%
217/0	424000		Специјализоване услуге	55,000.00	0.00	0.00%

програмска класификација	број апропријације	економска класификација	О П И С	План расхода и издатака, и прихода	Реализација расхода и издатака, и прихода	Процент остварења
				из средства буџета 2025		
	424200		Услуге образовања, културе и спорта	55,000.00	0.00	0.00%
218/0	425000		Текуће поправке и одржавање	143,000.00	900.00	0.63%
	425100		Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	110,000.00	0.00	0.00%
	425200		Текуће поправке и одржавање опреме	33,000.00	900.00	2.73%
219/0	426000		Материјал	220,000.00	31,290.02	14.22%
	426100		Административни материјал	66,000.00	17,500.00	26.52%
	426400		Материјал за саобраћај	55,000.00	0.00	0.00%
	426600		Материјал за образовање, културу и спорт	33,000.00	0.00	0.00%
	426800		Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	11,000.00	11,000.00	100.00%
	426900		Материјали за посебне намене	55,000.00	2,790.02	5.07%
220/0	482000		Порези, обавезне таксе, казне и пенали	8,000.00	0.00	0.00%
	482100		Остали порези	5,000.00	0.00	0.00%
	482200		Обавезне таксе	3,000.00	0.00	0.00%
223/0	515000		Нематеријална имовина	50,000.00	1,200.00	2.40%
	515100		Нематеријална имовина	50,000.00	1,200.00	2.40%
УКУПНО РАСХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ				88,122,552.00	78,295,293.67	2.08%

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис"

Чачак - Приходи:

88,122,552.00   78,295,293.67   88.85%

ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

Извори финансирања за функцију 820				88,122,552.00	78,295,293.67	88.85%
01 Приходи из буџета				85,595,552.00	77,363,121.47	90.38%
01 Приходи из буџета /Сопствени приходи буџетских корисника/				2,527,000.00	932,172.20	36.89%
УКУПНО ПРИХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ				88,122,552.00	78,295,293.67	88.85%

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ИЗ СРЕДСТАВА ОСТАЛИХ ИЗВОРА ЗА 2025 ГОДИНУ

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак

Раздео 11; Глава 02; Подекономска класификација 00; функционална класификација 820
јединствени број буџетског корисника 04870

програмска класификација	број апропријације	економска класификација	О П И С	План расхода и	Реализација	Процент остварења
				издатака, и прихода	расхода и издатака, и прихода	
				из средства осталих извора финансирања 2025		
Градска библиотека "Владислав Петковић Дис"				1,750,000.00	1,420,918.24	81.20%
Чачак - Расходи и издатци:						
УСТАНОВА У КУЛТУРИ						
ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ						
1201			ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ			
1201-0001			Функционисање локалних установа културе	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
	197/0	512000	Машине и опрема	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
		512200	Административна опрема	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
1201-0002			Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва	450,000.00	420,918.24	93.54%
	200/0	423000	Услуге по уговору	450,000.00	420,918.24	93.54%
		423400	Услуге информисања	110,000.00	81,078.00	73.71%
		423500	Стручне услуге	340,000.00	339,840.24	99.95%
1201-4009			Пројекат: Установе културе-сопствени приходи	300,000.00	0.00	0.00%
	251/0	423000	Услуге по уговору	300,000.00	0.00	0.00%
		423400	Услуге информисања	300,000.00	0.00	0.00%
УКУПНО РАСХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ				1,750,000.00	1,420,918.24	81.20%
Градска библиотека "Владислав Петковић Дис"						
Чачак - Приходи:				1,750,000.00	1,420,918.24	81.20%
ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ						
Извори финансирања за функцију 820				1,750,000.00	1,420,918.24	81.20%
	07	Трансфери од другог нивоа власти / 3 пројекта по конкурсима /		1,450,000.00	1,420,918.24	97.99%
	15	Неутрошена средства донација из ранијих година		300,000.00	0.00	0.00%
УКУПНО ПРИХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ				1,750,000.00	1,420,918.24	81.20%

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА
„ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“
ЧАЧАК

Број: 190

Датум: 12.3.2026

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ НАДЗОРНОГ ОДБОРА ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“ ЗА 2025. ГОДИНУ

У 2025. години одржане су две седнице Надзорног одбора Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“.

На првој седници, одржаној 27. фебруара 2025. године, Надзорни одбор је разматрао и прегледао годишњи Финансијски извештај (завршни рачун) Градске библиотеке за 2024. годину и констатовао да је финансијско пословање установе у складу са свим законским прописима и усвојио га таквог.

Друга седница Надзорног одбора одржана је 14. марта 2025. године на којој је одбор разматрао и прегледао пословање установе за 2024. годину и дао позитивно мишљење.

У Чачку, 12.3.2026.

Председник Надзорног одбора
Градске библиотеке
„Владислав Петковић Дис“ Чачак

Радосав Василић

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УПРАВНОГ ОДБОРА ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“ ЗА 2025. ГОДИНУ

У 2025. години Управни одбор одржао је једанаест састанака на којима су разматрана актуелна питања о раду установе и доношене одлуке из надлежности овог органа. На седницама Одбора разматрано је укупно 40 тачака дневног реда.

Прва седница одржана је 17. јануара 2025. године на којој је донета Одлука о усвајању Програма рада и Финансијског плана Градске библиотеке за 2025. годину.

На другој седници, која је одржана 28. јануара 2025. године, Одбор је донео Одлуку о расходу библиотечке грађе по ванредној делимичној ревизији из 2025. године, као и Одлуку о висини накнаде за вршење дужности члана органа надзора.

За усвајање извештаја о попису финансијске и нефинансијске имовине са стањем на дан 31.12.2024. године Одбор је донео Одлуку на трећој седници, одржаној 30. јануара 2025. године.

Четврта седница Управног одбора одржана је 27. фебруара 2025. године на којој је Одбор донео Одлуку о усвајању годишњег финансијског извештаја (завршног рачуна) Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ за 2024. годину, као и Одлуку о првој измени и допуни Финансијског плана Градске библиотеке за 2025. годину.

Пета седница Управног одбора одржана је 14. марта 2025. године на којој је Одбор донео Одлуку о усвајању Извештаја о раду и финансијском пословању Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ за 2024. годину и саставио Извештај о свом раду за 2024. годину.

На шестој седници, 19. маја 2025. године, Одбор је донео Одлуку о другој измени и допуни Финансијског плана Градске библиотеке за 2025. годину.

Седма седница Управног одбора одржана је 20. августа 2025. на којој је Одбор саставио захтев за давање претходне сагласности за расписивање и спровођење јавног конкурса за именовање директора установе културе Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ Чачак и исти упутио Комисији за кадрове и мандатно- имунитетска питања.

На осмој седници, одржаној 2. октобра 2025. године, Управни одбор је донео Одлуку о расписивању јавног конкурса за именовање директора установе културе Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“.

Девета седница Управног одбора одржана је 20. октобра 2025. године на којој је Одбор донео Одлуку о трећој измени и допуни Финансијског плана Градске библиотеке за 2025. годину. На истој седници Одбор је отварао и разматрао пријаве кандидата, учесника јавног конкурса у поступку именовања директора установе културе Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“, на мандат у трајању од четири године.

На десетој седници, одржаној 21. октобра 2025. године, Одбор је обавио разговор са јединим пријављеним кандидатом, учесником јавног конкурса у

поступку за именовање директора установе културе и утврдио мишљење о стручним и организационим способностима кандидата за директора установе културе Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис”. На истој седници Управни одбор је сачинио предлог листе кандидата за директора установе културе Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” и исту са пратећом докуменацијом упутио Министарству културе.

Једанаеста седница Управног одбора одржана је 11. децембра 2025. године на којој су чланови Одбора упознати са именовањем директора Градске библиотеке, а на основу решења донетог од стране министра културе. На истој седници Одбор је донео и Одлуку о четвртој измени и допуни Финансијског плана Градске библиотеке за 2025. годину.

Све одлуке Управног одбора донете на седницама у 2025. години су благовремено реализоване, о чему постоји детаљан извештај у записницима са одржаних седница Управног одбора.

У Чачку, 13.3.2026.

Градска библиотека
„Владислав Петковић Дис”
Председник Управног одбора

мр Драгица Симовић

